

\$100 MIL. ANTIKOMUNISTINIAM POGRINDŽIUI

Churchillio siekis: pasaulio taika

Kova su infliacija ir denacionalizacija bus kiti svarbūs siekliai šalies ūkiniame gyvenime

LONDONAS. — Naujojo parlamento atidarymo proga, ministras pirmininkas W. Churchill pasakė savo programingą kalbą. Užsienio politikoj jis savo pirmuoju uždaviniu laikysias pasaulinės taikos išlaikymą. Namie Churchillis pirmiausia grąžinsias buvusiems savininkams plieno pramonę, o po to žiūrėsias, ką jis galys daugiau denacionalizuoti, siekiant privačios iniciatyvos pasireiškimo.

Karaliaus kalboj, parašytoj jo vyriausybės galvos Churchillio ir perskaitytoj lordų kancelerio Simonds, buvo pasiūlyta griebtis griežtų priemonių ekonominei krizei nugalėti, o Irane ir Egipte užimti stiprią politiką.

„Išlaikysim pozicijas Egipte“

W. Churchillis kritikavo Egipto vyriausybės elgesį, vienišaiškai ir neteisėtai atsimetant nuo tarptautinių įsipareigojimų. Bet mes išlaikysime savo pozicijas kanalo zonoj pagal sutartį, pasakė ministras pirmininkas.

Pirmas vyriausybės uždavinys bus užtikrinti savo tautai saugumą ir dirbant išvien su kitais Commonwealtho nariais, su JAV ir Europos sąjungininkais sukurti pastovesnį ir geresnį pasaulį.

Stiprins ginklavimą

Churchillis ragino naujai susidariusį parlamentą imtis atitinkamų žygių stiprinant krašto gynybą, atstatyti namų gvardiją ir civilinę apsaugą, o taip pat iš širdies remti Jungtines Tautas.

Vyriausybė sieksianti sudaryti gynybos tarptautinę organizaciją Viduriniuose Rytuose. Anglija neleisianti, kad būtų nustelbiamos Sudano teisės, siekiant jam pačiam apsispręsti dėl savo ateities.

Tarp kitų užsienio politikos minėtų klausimų buvo Japonijos taikos sutartis. Churchillis prašė kiek galint greičiau ją ratifikuoti.

Atominė artilerija ateities ginklas

LAS VEGAS, Nevada. — Šių dienų Amerikos fronto kovotojas gali susilaukti pagalbos iš atominų bombonešių, jeigu vyriausybė tik duotų leidimą naudoti atominės bombas. Bet šaudyti atominės granatas iš artilerijos ar kitokių pabūkų žemyno kovotojas dar negali.

Tokių išvadų prieita Nevados bandymų laukuose po paskutinių penkių bombų sprogdinimų, rašo iš tenai UP korespondentas.

Atominė artilerija esanti vis dar bandymų stadijoje ir kaip fronto (taktikos) ginklas turis palaukti, kol jis pasidarysias parankiu ir lengvai valdomu sausumos kovotojo įrankiu.

Iš matytų atominų sprogdinimų galima prileisti, kad Amerikos sandėliuose yra trijų rūšių atominų bombų: didžiųjų, vidutinių ir lilitinių.

Indijos Nehru siūlo internacionalizuoti kanalus, kaip Suezą

DELHI, Indija. — Indijos ministras pirmininkas Nehru per pasikalbėjimą su spaudos korespondentais išsireiškė, kad tokią krizę, kaip Suez, būtų galima

išvengti, jeigu didieji pasaulio susisiekimo mazgai (neišskiriant ir Panamos kanalo) būtų internacionalizuoti.

„Aš nematau priežasties, kodėl Suezas negali priklausyti Egiptui, internacionalizavus jo susisiekimą ir administravimą“, pasakė Nehru.

Korėjoj komunistai atkakliai laikosi derybose ir fronte

PANMUNJOM, Korėja. — Komunistų pasitarimų atstovai pareikalavo sutikti nedelsiant su jų siūloma paliaubų linija, bijodami, kad deryboms užtrukus, J. T. armija gali užimti dar daugiau šiaurinės Korėjos teritorijos.

Jungtinių Tautų delegacijos ryšininkas aiškino, kad komunistai nori sustabdyti kautynių veiksmus, nepriešus prie formalaus susitarimo dėl paliaubų zonos. Po to jie galėtų delsti kiek jiems patinka dėl tokių klausimų svarstymo, kaip pasikeitimas belaisviais, paliaubų priežiūros organų sudarymas ir pan.

Paskutinis J. T. delegacijos pasiūlymas, kurį komunistai atmetė, buvo toks: palikti laikinai paliaubų zonos svarstymą ir pereiti prie kitų klausimų.

Atėmė tris aukštumas

Būriai rėkaujančių komunistų kareivių, remiami tankų ir artilerijos, prasilaužė pro J. T. frontą vakariniame sparne ir užėmė trečią aukštumą per paskutines tris dienas.

Komunistų pėstininkus rėmė be to automatiškai slenkančios patrankos ir mirtarai stipria koncentruota ugnimi, sakoma 8. armijos pranešime.

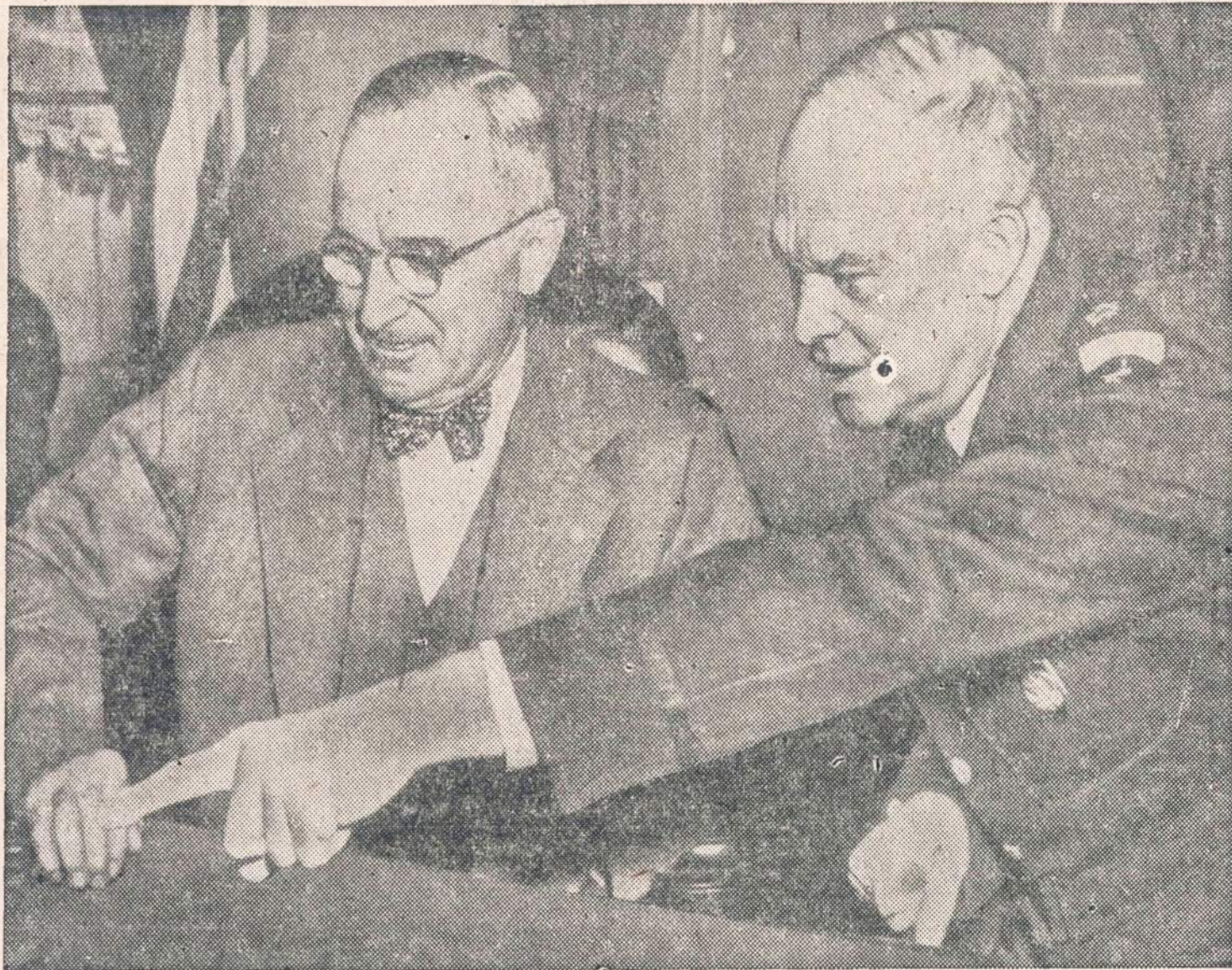
Rytiniame fronte, į šiaurę nuo Chorvono, du komunistų batalionai buvo įsiveržę į sąjungininkų linijas ir užėmė dvi aukštumas, bet vėliau J. T. armija atsieniė prarastą teritoriją be didelio sunkumo.

Turto ieškotojų pirmoji kelionės dalis pasibaigė dar neišplaukus net iš Anglų kanalo. Užėjusi stipri audra nulaužė jų 260 tonų didumo škunerio abu stiebus ir išmetė į krantą.

Buriuotojams pasisekė išsigelbėti. Jų laimei, „Lamorna“, jų laivas, nėra baisiai sudaužytas, tad jie tikisi jį pataisyti ir plaukti toliau.

WASHINGTONAS, D. C. — Indijos ministras pirmininkas Nehru atsakė į 61 amerikiečio laišką, kuriame buvo apgalvesta Indijos neutralus laikymasis, laisvajam pasauliui kovojant su Sovietų Sąjungos diktatūra.

Nehru savo atsakyme aiškina, kad jis noris veikti išvien su Vakarais dėl laisvės ir taikos, bet jis turis skirtingas pažiūras dėl metodų, vedančių į šį tikslą. Jis nesąs neutralus.

Prez. Trumanas ir gen. Dwight Eisenhower laiko konferenciją Baltųjų rūmų raštinėje.

Paskelbtas geležinkelių streikas

Nutraukiamas susisiekimas keturiuos ruožuos

WASHINGTONAS, D. C. — Lokomotyvų mašinistų ir kurių broliaj pranešė, kad nuo ketvirtadienio 3 val. po pietų prasidės streikas keturiuose svarbiuose susisiekimo ruožuose. Šie streiko palietieji ruožai yra:

—Chicago & North Western geležinkelis.
—Terminal Railroad Association of St. Louis.
—Baltimore & Ohio linija (įskaitant ir Buffalo, Rochester ir Pittsburgho geležinkelį).
—Louisville & Nashville geležinkelis.

Visi šie geležinkeliai yra buvę anksčiau tokiu atveju laikinai užimami vyriausybės, kuri tada gali priversti streikuojančius geležinkeliečius dirbti kaip valstybės tarnautojus.

Gali būti, kad ir šį kartą vyriausybė pasielgs panašiai. Jeigu streikuojantieji nepaklausytų, galėtų būti paleista brolia, o jos vadai nubauti.

Lobių ieškotojai pateko į audrą

MILFORD-ON-SEA, Anglija. — Romantiškųjų laikų nuotykių mėgėjai išplaukė iš Anglijos uosto Gosport kursu į Indijos okeaną. Tenai, netoli Siamo krantų esą nuskandinti piratų kapitono Kidd turtai.

Turto ieškotojų pirmoji kelionės dalis pasibaigė dar neišplaukus net iš Anglų kanalo. Užėjusi stipri audra nulaužė jų 260 tonų didumo škunerio abu stiebus ir išmetė į krantą.

Buriuotojams pasisekė išsigelbėti. Jų laimei, „Lamorna“, jų laivas, nėra baisiai sudaužytas, tad jie tikisi jį pataisyti ir plaukti toliau.

WASHINGTONAS, D. C. — Indijos ministras pirmininkas Nehru atsakė į 61 amerikiečio laišką, kuriame buvo apgalvesta Indijos neutralus laikymasis, laisvajam pasauliui kovojant su Sovietų Sąjungos diktatūra.

Nehru savo atsakyme aiškina, kad jis noris veikti išvien su Vakarais dėl laisvės ir taikos, bet jis turis skirtingas pažiūras dėl metodų, vedančių į šį tikslą. Jis nesąs neutralus.

Uždarė Teherano universitetą

TEHERANAS, Iranas. — Universiteto prezidentas dr. Ali Akbar Siasi paaiškino parlamentui, kad dėl nesilaikymų demonstracijų universitete jo vadovybė buvo priversta jį uždaryti neribotam laikui.

Šimtas policininkų apstojo universiteto namus, užkirsdami kelią studentams, kurių ne mažiau kaip 1,000 mėgino įsiveržti į patalpas.

Teherano universitetas, įsteigtas prieš 17 metų šaho Rezos, yra komunistų įtakoj (Tudeh partijos); dabar plačiai naudojamas komunistinei propagandai prieš Vakarų valstybes.

Apšaudė britus

CAIRO, Egiptas. — Grupė egiptiečių paleido ugnį iš automatinų ginklų į du anglų sargybų postus Suez kanalo zonoj, bet aukų nebuvo.

Iš anglų šaltinių pranešama, kad jų sargybiniai taip pat atsakė šūviais. Susisaudymas įvyko Nefisah apylinkėj.

Cairo laikraštis rašo, kad didelė Egipto asmenybė išvyko į Sovietų Sąjungą tartis dėl bendrų priemonių prieš anglius.

Auriol siūlo 4 didžiųjų susitikimą

J. T. susirinkimas prasidėjo nuolaidų kalbomis

PARYŽIUS. — Jungtinių Tautų visumos konferencija buvo atidaryta šį antradienį Prancūzijos prezidento Auriolo sveikinimo kalba, kuria jis netiesiogiai kvietė prez. Trumaną, generalisimo Staliną, ministrus pirmininkus Churchillį ir Pleveną susitikti pasaulinei krizei diskutuoti.

Kalbėdamas prieš 1,000 diplomatų iš 60 valstybių, prezidentas Auriol išsireiškė: „Jeigu tie garsieji vyrai, į kuriuos visi baimingai kreipia savo žvilgsnius, atvyktų į šį susirinkimą ir pamėgintų bendromis jėgomis su mažintu nesutarimu, paralyžuojančius pasaulį, mes juos pasitiktume su džiaugsmu, kuris,

Vėliausios žinios

—Gen. Eisenhower, pabuvęs Washingtone dvi dienas ir turėjęs svarbių pasitarimų su prezidentu ir gynybos bei karo pramonės vadais, išskrido lėktuvu atgal į savo būstinę prie Paryžiaus.

—3 didžiosios Vakarų valstybės (Amerika, Anglija, Prancūzija) sutarė Paryžių organizuoti Vidurinių Rytų karinę sąjungą, nepaisant, kad Egiptas atsisakė į ją įstoti.

—Anglų atstovas Caire įteikė savo vyriausybės atsakymą į Egipto notą. Anglai sako, jie sutinka derėtis ir spręsti nuomonių skirtumus taikiu būdu, pripažįstant tačiau, kad 1899 m. sutartis dėl Sudano ir 1936 m. sutartis dėl Suez kanalo įgulų tebegalioja.

—Prancūzų Maroke kilo vėl riaušės, arabams demonstruojant prieš prancūzus dėl nepriklausomybės. Casablankoj ir Rabbate buvo išsiųsti į gatves Senagalijos kareivių daliniai daboti tvarkos.

Už vyrą \$140,000

NEW YORKAS. — Valstybės vyriausias teismas priteisė Mrs. Mary Crawford išmokėti iš valstybės kasos \$140,000.

Tai atlyginimas už jos vyrą, kuris buvo per nelaimę nušautas, tarnaujant jam kalėjimo sargu. Byla užtruko 5 metus.

NEW YORKAS. — Valstybės vyriausias teismas priteisė Mrs. Mary Crawford išmokėti iš valstybės kasos \$140,000.

Tai atlyginimas už jos vyrą, kuris buvo per nelaimę nušautas, tarnaujant jam kalėjimo sargu. Byla užtruko 5 metus.

Amerikos delegacijos narių netrukus buvo paaiškinta, kad prezidentas Trumanas nėra patenkintas didesniems nebūtinai būtų reikalinga tiesiogiai dalyvauti Jungtinių Tautų posėdžiuose; užtektų, kad jie užmegztų tarpusavius santykius, pasikeistų asmeniškai nuomonėmis ir spręstų nesutarimus, vengiant viešų debatų.

LĖŠOS NUMATYTOS IR LIETUVIŲ LAISVĖS KOVAI SU KOMUNIZMU

Am. Liet. Tarybos žygiai sulaukys Ameriką nuo tarptautinės sutarties, draudžiančios remti rezistentus, įvertinami didžiųjų laikraščių

JUNGTINĖS TAUTOS, New Yorkas. — Kongreso priimtam prezidento neseniai pasirašytame akte (Mutual Security Act) užsienio tautoms fėmti kariškai ir ūkiškai (biudžetas \$6 bil.), yra numatyta \$100 milijonų remti pogrindžio laisvės sąjūdžius komunistų užimtoje šalyse.

Tuo pat metu, kada Kongrese buvo svarstomos ir suteiktos lėšos partizanų ir kitokių antikomunistinei veiklai paremti, į J. Tautų susirinkimo darbotvarkę buvo įtrauktas svarstymas įstatymo, kurį priėmus Amerikai būtų uždrausta remti tuos tikslus.

ALT pirma atkreipė dėmesį

Amerikos Lietuvių Taryba, susipažinusi su paruoštu „tarptautinių nusikaltimų prieš taiką ir žmonijos saugumo kodekso“ projektu, aliarmavo prezidentą Trumaną, gynybos sekretorių, vyr. štabo viršininką, valstybės departamentą, JAV misiją Jungtinėse Tautose ir visą eilę senatorių, įspėdama, kad priėmus tokią kodeksą, Amerika turėtų atsakyti nuo paramos antikomunistiniams sąjūdžiams ir net nuo toleravimo rezistentų bendradarbių Jungtinėse Valstybėse.

Atstovo Kersten parama Charles J. Kersten (r., Wis.) yra vienas iš draugiškai antikomunistinei rezistencijai nusiteikusių Kongreso atstovų, kuris reikalavo ir pravedė \$100 milijonų laisvės kovotojams anapus geležinės uždangos palaikyti.

Protestas rekorduose

Savo laiške JAV vyr. atstovui Jungtinėse Tautose, Warren Austin, Kongreso atstovas Kersten griežtai protestavo (jo protestas užrašytas Kongreso rekorduose) prieš pasiuntimą J. T. susirinkimui į Paryžių svarstyti tarptautinės teisės komisijos išdirbtą kodekso projektą, kurį priėmus būtų uždrausta parama rezistencijai ir dėl kurios jis siekė ir išgavo iš Kongreso lėšų.

W. Austin išvedžiojimas

Kitą dieną (spalio 9), ambasadorius Austin atsakė atstovui Kersten, suminėdamas, kad numatyta kodekse nesą vietų, kurios draustų laisvą pasaulį gelbėti satelitinį kraštų žmones iš Rusijos priespaudos.

Iš šio Austino atsakymo matyti, kad JAV atstovybė Jungtinėse Tautose neprašė kodekso projekte paragrafų, kurie supančiotų Amerikai rankas, visiškai neužtikrinant, kad tuo kodeksu būtų galima sulaukyti Sovietų Rusiją nuo jos revoliucinės veiklos kitose šalyse.

Parama pogrindžiui būtų uždrausta

Atstovas Kersten, sutikdamas su ALT įspėjimu, savo užkordotu pareiškime tvirtina, kad išdirbtas kodeksas, jei tik bus priimtas ir ratifikuotas, uždraus paramą laisvės sąjūdžiui (pagal 5. skyrių).

Kersten, besiginčydamas su W. Austin, pareiškė: „Tautų išsilaisvinimas nebus atsiektas propagandinėmis priemonėmis ar parlamentariniais manevrais; tam tikslui teks pavartoti laisvės kovos priemones“.

Kongreso svarbusis nutarimas

Priimtam savitarpinio saugumo akte pasakyta, kad vyriausybė gali išleisti iki \$100 milijonų, siekiant į Atlanto saugumo organizacijos karinius dalinius arba kitokius junginius, prezidento pripažintus kaip naudingus Atlanto saugumo organizacijos erdvės gynybai, įtraukti atrinktus asmenis, kurie gyvena šiose valstybėse arba yra iš jų pabėgę, būtent:

Sovietų Sąjungoj, Lenkijoj, Čekoslovakijoj, Vengrijoj, Rumunijoj, Bulgarijoj, Albanijoj, Lietuvoj, Latvijoje, Estijoje, arba komunistų valdomose zonos Vokietijoje ir Austrijoj, o taip pat ir kitose šalyse, esančiose Sovietų Sąjungos valdžioj.

Akte minimi ir kitokie, negu Atlanto saugumo organizacijos tikslai, dėl kurių remtini žmonės, gyvenę komunistų šalyse. Kersten pareiškime sakoma, kad jis savo įnešomis pataisomis parodęs būdą, kaip Amerika gali suteikti pagalbą pogrindžio laisvės sąjūdžiams komunistų kraštuose.

ALT žygiai sulauksys kodekso svarstymą

„New York Herald Tribune“ buvusi painformuota Lietuvių Informacijos Centro apie Amerikos misijos Jungtinėse Tautose informacijos įstaigos viršininko Porter McKeever laišką, rašytą ALT sekretoriui P. Grigaičiui.

Tame laiške, rašo N. Y. Herald Tribune, buvo paaiškinta, kad Jungtinių Valstybių vyriausybės manymu, per šią J. T. visumos konferenciją teks tiksliai supažindinti narių vyriausybės su kodekso projektu ir paprašyti jų nuomonių pareiškimų per J. T. gen. sekretorių, kuris perduos dalyką tarptautinės teisės komisijai tolimesniam svarstymui.

Taip pat ir „New York Times“ sako žinąs Amerikos misijos J. Tautų Organizacijoj laiško turinį Amerikos Liet. Tarybai Chicagoj, iš kurio galima manyti, kad Amerikos delegacija seks šiuo kursu.

(Kaip minėta, ir Valstybės departamentas atsuntė ALT atsakymą, kur pareiškama, kad tarptautinių nusikaltimų prieš taiką ir žmonijos saugumą kodeksas nebūsiąs įtrauktas į J. T. visumos susirinkimo šios sesijos darbų tvarką).

Komunistų taikos paradas Vienoje

VIENA, Austrija. — Apie 7,000 komunistų, iš kurių pusę suvarytų mokyklinio amžiaus jaunuolių, paradaavo Vienos gatvėmis prieš susirinkusius Stalino garbintojus ir propagandinę „taikos“ konferenciją.

Kad demonstracija atrodytų didesnė, daugis jaunuolių buvo praverinti pro tribūną du kartus.

DĖL ANTANO OLIO PAREIŠKIMO

KĄ ŽMONĖS MANO

Vargu pats p. A. Olis nujaučia, kiek jis įnešė aiškumo mūsų visuomenės tarpe savo kalba Dr. K. Griniaus urnos perkėlimo metu.

Lietuvoje buvo tautininkai, atsidūrę tremty ir dabar gyvenę JAV, visuomet teigia, kad jie savo siekimais tokie pat, kaip ir gyvenę JAV lietuviai tautininkai. O kadangi kai kurie JAV lietuviai tautininkai sėkmingai pradeda dalyvauti vietos politiniame gyvenime ir publikonų tarpe, tai kai kas iš buvusių Lietuvos tautininkų gudriai akį primėrkę, mirkčiojo lyg sakdami, kad štai JAV republikonai visiškai vestai Lietuvoje tautininkų politikai yra giminingi. Na, ir, žinoma, JAV lietuviai tautininkai nieko bendro negalėjo turėti su Dr. K. Griniaus politiniais įsitikinimais ir jo veikimu. Štai A. Olis, su radęs gerą progą, siūnia laisvą ir prašo jį viešai paskaityti didžiojo demokrato Dr. K. Griniaus pelenų urnos perkėlimo iškilmų metu. Tame laiške p. Antanas Olis, pagerbdamas Dr. K. Griniaus atminimą, iškelia jo patriotinės veiklos nuopelnus ir sumini Dr. K. Grinių buvusį dideliu demokratu, pasižventusį kovai už Lietuvos laisvę. Antanas Olis savo laiške pareiškia štai ką visiems įsidėmėtino:

"Lietuva 1918 m. prisikėlė gyvenimui tik demokratijos laimėjimo dėka, ir Nepriklausoma Lietuva tol džiaugėsi laisve, kol Europoje vyravo demokratija. Įsigalėjus fašizmo ir komunizmo diktatūrom — Lietuva vėl neteko laisvės. Ir šiuo metu Lietuvos laisvės viltys yra demokratinio pasaulio pergalyje".

Tai tokio įsitikinimo yra Antanas Olis, JAV lietuvių tautininkas ir JAV republikonų veikėjas. JAV republikonų remiamas jis buvo Chicagoje išrinktas į Sanitary District prezidentus ir, reikia manyti, ateity JAV politikos veikloje jis pasistums dar toliau.

Bet ar yra tokio įsitikinimo, kaip Antanas Olis, buvo Lietuvoje tautininkai? Lietuvoje jų darbai ką kitą sakė. Šių metų buvusio tautininkų suvažiavimo rinkimai taip pat metė šešėlį, kad buvusieji Lietuvoje tautininkams su JAV lietuvių tautininkais keliai kartais išsiskiria. Ir aišku, kad buvusieji Lietuvoje tautininkai politinė veikla nesiderina su JAV republikonų politika.

JAV republikonai savo veikimu nepaneigia šių prigrimties teisės pagrindinių dėsnių: Žmonės gimsta lygūs. Jie turi būti lygūs prieš įstatymus. Žmogus turi būti atviras keltas ir viešas tarnybas, pareigas ar mokslą. Jis pats pasirenka darbą, mokslą. Čia tegali lemti tik žmogaus vertė ir jo gabumai. Žmogus turi turėti laisvę dalyvauti savo krašto politikoje. Negali būti varžoma jo žodžio, spaudos, korespondencijos, susirinkimų, politinių ir ūkybinių junginių laisvė. Žmogus turi būti apsaugotas nuo smurto ir t.t.

Seimininkaudami Lietuvioje, tautininkai tiems prigrimties teisės pagrindiniams dėsniams iš dalies, o kai kuriais atsitiktiniais visiškai, yra nusikaltę. Jei tada Antanas Olis būtų buvęs Lietuvoje ir būtų viešai pasakęs, ką jis laisvui čia parašė apie Dr. K. Grinių, jis būtų buvęs sutarkytas. Butų atsiradę kas pasirūpina jį išskirti iš visuomenės tarpo kaip tautai ir valstybės saugumui pavojingą asmenį.

O jei Lietuvoje būtų susioriginavęs tuo metu panašus politinis junginys, kaip JAV republikonai ir jei jo vadovybė būtų prašiusi iš tautininkų sudarytos vyriausybės leisti jam veikti, tai leidimo nebūtų gavęs.

Štai kodėl p. Antano Olis raštu padarytas Dr. K. Griniaus veikimo įvertinimas ir pasisakymas, kad Lietuvos laisvės viltys yra demokratijos pasaulio pergalyje, turi ypatingos reikš-

mės ir plačiosios lietuvių visuomenės buvo sutiktas su dideliu susidomėjimu. —J. Keistas.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Pasakoja patyrimus iš Sibiro vergų stovyklų

Panelė Elinor Lipper, šveicarė, kuri išbuvo 11 metų sovietų vergų stovykloje (kacete) Sibire, pasakoja savo išpūdžius spaudos atstovams Hilton viešbutyje. Ji prisideda prie International Rescue Committee organizuojamo fondo remti pabėgėliams, ištrūkstantiems iš už geležinės uždangos; iš sovietinių satelių kraštų per metus pasprunka apie 20,000 - 30,000 pabėgėlių.

Ji pažymėjo, jog tokie pabėgėliai, iš pasprukę iš sovietinės sistemos kraštų, sutinką per didelį indiferentiškumą, lyg vėl naują geležinę uždangą. Norima nuo Stockholm iki Istanbul geležinės uždangos pasieniais sudaryti "laisvės stotis", kur pabėgėliai rastų globą.

30% žūva per metus

Lipper sako, jog kuri laiką dirbusi, iš šveicarijos atvykusi Maskvoje vienoje leidykloje, o paskui buvusi pasmerkta 5 metams "pataisos" darbų Kolykmoje. Ten tekę dirbti po 14 - 15 valandų per parą. Vyras dirbė kasyklose, o moterys kirtusios medžius, krovusios prekių vežimus ir pan. Apie pavargimą ir persidirbimą nebuvo galima skųstis. Sunkių sąlygų stovyklos gyventojai neišlaikydavę, ir per metus 30 žmonių iš šimto išmirdavę.

Panašiai kaip ir nacių koncentracijos stovyklose, labiausiai globojami kaliniai būvę kriminalistai. Be to, prižiūrėtojai raginę kalinius vienus kitus šnipinėti. Pati Lipper buvusi laimin-gesnė, nes ji turėjusi medicininio pasirušimo, todėl dirbusi kalėjimo ligoninėje. Tačiau kai bausmės laikas pasibaigęs, ji nebuvisi paleista, dar buvusi išlaikyta 6 tolimesnius metus ir pagaliau paleista tik todėl, kad ji buvusi šveicarė.

Sovietų piliečių 3 klasės

Ji sakėsi perduodanti sovietijos kalinių jausmus, kad laisvę esantieji neužmirštų jų. Reta sovietų šeima nesanti paleista areštų, vergų stovyklų likimo ir pasmerkimo. Patys sovietų piliečiai sakos, jog Sovietų Sąjungoje esama tik 3 rūšių piliečių: kurie buvo, dabar yra ar bus kaliniai.

Kalbamojo laisvės vėjus stiegti 13 "laisvės stočių" geležinės uždangos pasieniais pirmininkas yra buv. gen. Carl Spaatz. Vietinių vėjus rėmėjų tarpe yra gub. Stevensonas, sen. Douglas ir kt.

NEGRĖ STUDENTŲ KARALIENĖ

Illinojaus universiteto studentai išrinko studentę negrė karalienę šio savaitgalio Champaign — Urbana futbolo rungtynėms, kurios įvyks šį šeštadienį tarp Illini ir Iowos universitetų komandų.

Toji karalienė tai Miss-Clarice Davis, 20 m., 121 E. 49th. Sužinojusi apie savo išrinkimą, kuris buvo atliktas generaliniame studentų susirinkime, ji, taip pat ir jos tėvai labai susijaudino. Tai buvusi didelė staigmena.

Tai yra pirmas atvejas, kad vad. Western Conference mokyklų išsirenka savo karalienę negrė.

Miss Davis studijuoja Illinojaus universitete socialinius mokslus, o jos tėvas yra CTA tramvajaus konduktorius.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

ELENA KRISTONAITĖ
Ši sekmdienį Sokolų svetainėje dainuos Elena Kristonaitė. Ji yra Alice Stephens vadovaujamo trio narė. Be Kristonaitės, scenoje dainuos Jonė Bobinienė ir Genovaitė Peškieienė.

TRAKINIO IPEDINIŲ IESKOJIMAS

Lietuvos Konsulatas Chicagoje prižiūri Rapolio Trakinio (Ralph Traknis) palikimų bylą. Joje yra suminėti trys įpėdiniai, matyti, brolio vaikai: Victoria, John and Walter Traknis. Jų adresai nežinomi.

Ieškomieji arba apie juos ką nors žinantieji malonėkite atsiliepti į Lietuvos Konsulatą, Consulate of Lithuania, 30 No. LaSalle St., Chicago 2, Illinois.

Gamins gerus

lietuviškus valgius

Lapkričio 11 dieną Sokolų svetainėje vyksiančiam Naujienų vakarui atėjusieji galės papiepti ir užkasti. Svetainės valgykloje bus karšto kugelio, kopūstų, dešrų, sendvičių, kavos, pieno ir kito.

Maistą gamina čekigiečiams gerai pažįstamos geros šeimininkės — Mrs. Emilia Miller, Mrs. K. Jacobs, Mrs. K. Stugis ir Mrs. Narbutas. Ši sutartinai ir gražiai dirbanti moterų grupė jau keliais atvejais maitino šimtus čekigiečių tikrai gerai ir skoningais valgiais. Jos ir šį kartą pagamins gardžius užkandžius.

A. ŠNIRAS GRĮZO NAMO

Šniras, kartu su kitais draugais ir pažįstamais pakrikštijęs Philadelphiajoje gyvenančio sūnaus dukrelę Teresę, buvo dar užsukęs į New Yorką ir Brooklyną.

New Yorke buvo užėjęs į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje centrą ir tarėsi organizaciniams reikalais. Šniras laimingai parvažiuojo namo ir rengiasi dirbti prie baro lapkričio 11 dienos "Naujienų" vakare, kuris bus Sokolų svetainėje.

NAUJIENAS skaityti beveik visi lietuviai, todėl toks gausus žmonių skaičius ir atsiliepią į skelbimus.

Keturių metų mirties sukaktis

ANTANINA CHIVAS FAGAL TĖVUS BUOŽIUTE

Gyveno 6111 So. Albany

Persikyrė su šino pasauliu 1947 m. lapkričio 7 dieną, sulaukusi puses amžiaus. Gimusi šiaulių apskrityje, Škalsgirio parapijoje, Ašiu kaimė.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Kazimieras, sūnus Albertas; 2 broliai: Frank Buožis ir Klemensas Buožis ir jo žmona Paulina; sesers sūnus Alex Burba ir jo žmona Paulina. Lietuvoje liko brolis Mykolas ir dvi seserys.

Mes Taves, mūsų brangioji žmona ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime.

Nuliūdę lieka:

VYRAS, SŪNUS, BROLIAI,
BROLIENĖ IR GIMINĖS.

Prasideda didžiulis Balfio vėjus

BALFio Vėjus Vykdamosis Komitetas praneša, kad Balfio vėjus atidarymas įvyks lapkričio 10 d. 7 val. vakare Kelly High School auditorijoje (California ir Archer kampas), 4136 So. California Ave.

Programoje numatyta: atidarant kalbą J. E. vysk. V. Brizgys, D. D., ir kons. Dr. P. Daužvardis.

Meninėje programoj dalyvauja: prof. Jakubėnas — piano; operos solistė Alė Kalvaitė, solistas Vytautas Jančys, smuikininkas Alfonsas Paukštys, čelistas Arturas Jakavičius. Akompanuoja Stasys Kalvaitis. Meninei programai daliai vadovauja muzikas Sarpalius.

Visus nusiširdžiai kviečiame atsilankyti ir savo atsilankymu paremti vargę likusius tautiečius. Komitetas

Moterų skyriaus labdaros vakaras

Dariaus - Girėno posto moterų skyrius ruošia metinį labdaros pobūdį lapkričio 7 d., trečiadienį, 7 v. v. posto salėje, 4416 So. Western Ave.

Bus kortų lošimas, įvairių dovanų ir kitokių įvairių. Kad svečiai maloniai laiką praleistų, pasirūpins vadovė Ann Zvin, jos padėjėja Jennie Linkus, komiteto nariai Susan Krause, Irene Danfa ir Harriet Kamin.

I. K.

PETRAS TOMLAN

Gyveno 842 W. 33rd St.

Mirė 1951 m. lapkričio 6 d., 1:00 val. ryto, sulaukęs 53 m. amžiaus. Gimęs Rokiškio aps., Panemunėlių parap., Šiliškių vieniemy.

Amerikoje išgyveno 38 m. Paliko nuliūdę žmona Phyllis (pagal tėvus Mirauskaitė); du broliai: Juozapas, Hammond, Ind.; Martin su šeima, East Chicago, Ind.; poženė Monika Mirauskienė, švogieris Walter Miran, švogierka Sally Doody, švogieris William ir kiti giminės, draugai ir pažįstami Amerikoje. Lietuvoje liko brolis Kazimieras ir kiti giminės.

Kūnas pašarvotas Ant. M. Phillips kopl., 3307 Lithuania Avenue.

Ketvirtadienį, lapkričio 8 d., 1:00 val. po pietų bus lydimas iš koplėčios į Lietuvių Tautinės kapines.

Visi a. a. Petro Tomlan giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsilveikimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, Broliai, Uošvėnė, Švogieris, Švogierka ir Giminės.

Leid. direkt. A. M. Phillips. Telef. YArds 7-3401.

Skaitykite "N-nas"

Pagyrė gubernatorių

Independent Voters of Illinois pagerbė gubernatorių Stevensoną ir kitus 7 senatorius bei valstybės pareigūnus už jų naudingą visuomeninę veiklą.

Stevensonas buvo pagerbtas ypač už tai, kad jis rėmė teisingos, nediskriminacinės darbo praktikos įstatymą, vetavo Larsono referendumo bilių pigiosios namų statybos reikalą, taip pat Broyles antikomunistinį bilį.

Skaitykite "N-nas"

Neužgesinamas gaisras

Pietinės miesto dalies gyven-tojai ankstyvą antradienio rytą regėjo padangę nušvietus nepaprastą gaisrą, ko gera, atominės bombos sukeltą. Bet pasirodė, kad tai būta užsidegusios magnezijos, kurios apie 15 tonų buvo pakrauta prie Apex Smelting Co., 2537 Taylor.

Nors gaisrininkai buvo pašaukti ir atvyko, bet jie buvo bejėgiai ką nors daugiau padaryti. Policija pasakė, kad magnezija pati viena išdegsianti, nes jos neįmanoma užgesinti.

PRANEŠIMAI SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

Šiaurinės miesto dalies SLA 226 kuopos susirinkimas įvyks šio trečiadienio vakarą, 8 val., įprasto salėje, 3600 W. North Ave. Šiame rinkime bus pateiktas raportas iš SLA 6-sios apskritys konferencijos, kuri įvyko spalio 29 d. Hollywood salėje; taip pat ir kitų svarbių kuopos dalykų. Malonėkite gausiai dalyvauti. —J. Naujalis.

SLA 36 kuopos mėnesinis susirinkimas vyks trečiadienį, lapkričio 7 dieną, Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. Visi nariai ir narys kviečiami atsilankyti. —A. Kaulakis, fin. rašt.

ERZVILKO LIETUVIŲ DRAUGIS-KO KLUBO mėn. susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkr. (Nov.) 7 d., 8 val. vakaro, Vingeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Avenue, Chicago, Ill. Visi nariai, es praskomi gausiai atsilankyti nes yra labai svarbių reikalų aptarti. Taip pat bus renkami darbininkai parengimui, kuris įvyks lapkr. 17 d. K. Kazlauskas.

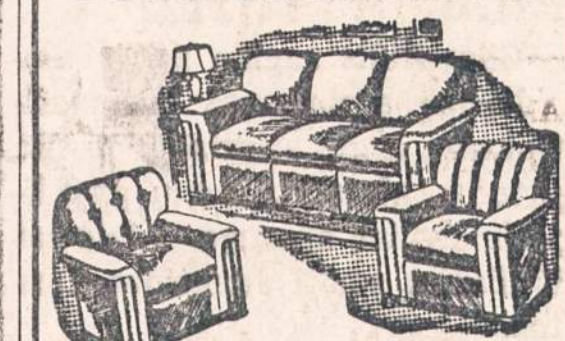
URBA Gėlių Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms ir Papuošimams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles, Telegramų ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS Gėlių Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7398

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linksnumo atleidimo valandoje Gražiausias Gėlių ir Vainikų Reikalas pasaukite: atvyksim į jūsų namus su vainiku paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINČIA Gražiausias gėlių dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

VISKO UŽTEKTINGAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radijo, televizijos setai, baldai vaikams.

Žemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS

Baldai pagal užsakymą.
ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.

Kasdien: 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARŲ SKOS
Tel. Hemlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Dykai Išbandymas

Reumatizmo Skausmų Arthritis

Jei dar niekad neavartojot ROSSE TABS nuo Reumatizmo skausmų, tai išbandysite juos Reumatizmo Arthritis ir Neuritis, tai kodėl nepabandyti juos ŠIANDIEN mūsų išlaikomis? Vartojamos tinkamą virš 25 metų.

DYKAI SKAITYTOJAMS ŠIO LAIKRAŠČIO

Mes kviečiame jus pabandyti juos be mokesčio. Delskite atsiųsti juos šiuo būdu: 24 TABLETS DYKAI. Jei nepilnai busite patenkintas gausime pagalbą, atsiųskite likusią dalį ir už tai jūs nebusite mums skolingas. Bandymas nekainuos jums nei vieno cento. NESIŪSKITE PINIGŲ. Tik atsiųskite savo vardą ir adresą greitai!

Rosse Products Co., Dept. X-5
2708 Farwell Av., Chicago 45, Ill.

Seni ir patyrę biznieriškai sako, kad **NAUJIENOS** išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

PASIKALBĖJIMAS SU AKTORIU IR RAŠYTOJU ANTANU RŪKU

Mūsų bendradarbis kreipėsi į rašytoją ir aktorį *Antaną Rūką*, vyriausią „Naujienu“ vakaro programos kūrėją, pateikdamas keletą klausimų. Čia spausdiname ir klausimus ir atsakymus.

— *Kaip ėjo ir etna paruošiamieji darbai vaidinimo „Gyvenimas eina savo keliu“?*

— Kieveno teatrinio darbo paruošiamieji darbai skiriami ne publikos dėmesiai. Publikai svarbu pats rezultatas. O paruošimas — tai, taip sakant, virtuvė. Ji niekas, šauniai puotą keldamas, svečių į virtuvę nesuleidžia. Tačiau, atsižvelgiant į specifines mūsų menininkų gyvenimo sąlygas, kai ką, gal, galima ir papasakoti.

mokosi, deda visas pastangas, kad pasiekus užsibrėžto tikslo.

— *Kada pradėtos repetitijos ir kaip jos vyksta?*

— Repetitijos pradėtos jau seniai, bet „gyvenimas taip greitai eina savo keliu“, kad tikslūs datos jau ir pasakyti nebegalio. Skaiciaus jų irgi nežinau, nes susipynę antradieniai, ketvirtadieniai, pirmadieniai, šeštadieniai ir kitokie „dieniai“, kad atsimenu tik kokį nors ateinantį antradienį, kada repetitija turi įvykti. Gi dienraščiai rašyti, kas kur kuriose teatruose praktikuojama, tiesiog ir laiko nebėra.

O repetitijų eigą gali pavaizduoti keletas stambesnių bruožų: pradžioje aktorius Petras Mačiūnas kankina daugybę telefonų. Alfas Brinka, šiuo tarpu aktorius amantas, pats kankinasi; gi aktorė Regina Matulevičiūtė kankina ir Petrą Mačį ir Alfą Brinką... Ir visi norime, kad iš tų kankinimų išsietų maloni linksmybė žiūrovui. Ar pavyks? Atsakymą nešioja si deivė Melpomena, giliai paslėpusi po priejuoste.

— *Kada parašėte šį veikalą?*

— Pirmiausia, nežinau, ar visą šį mano darbą, skirtą „Naujienu“ rudeniniam vakarui, galima vadinti skambiu veikalu vardu. Tai, greičiau, mažiukų veikalukų mozaika, kurią aš ir pavadinau ne spektakliu, ne drama, ne komedija, o tik „teatro žaisme“. Tematikai apibendrinti atsirado ir bendrinis pavadinimas, būtent „Gyvenimas bėga savo keliu...“

Man norisi po tuo bendrinio pavadinimo apjungti keletą žanrų: ir dainą, ir šokį, ir deklamaciją ir vaidybą (dramą) jei dar plačiau svajonių maišą pravėrus, — aš labai žaviuosi taip vadinamu lengvojo žanro teatru, kurio dideli meistrai yra prancūzai ir lenkai, o mums, lietuviams, kažkaip vis nevyko jį (tokį teatrą) sukurti, mes save įtikinome, jog tokiam žanrui esame „persunkūs“. Gal būt. Tačiau, jeigu taip ir yra, tai mėginkime kurti nors ir „sunkų lengvojo žanro teatrą“. Žinoma, aš ir negalvoju šiuo vaidinimu atrasti kalbamo teatro pradžią, bet būčiau labai laimingas, jeigu pavyktų nors užuomina to, apie ką svajojama.

Kada parašiau, atsakyti irgi neįmanoma, nes rašoma ne tik plunksną ir ranką paėmus ar prieš rašomosios mašinėlės prisėdus; kartais tenka rašyti visai kitose apylostose... Sakysime, šio vaidinimo daugelį dalykelių aš esu parašęs prekiniam vagone, į kurį bačkos kraunamos. Nesuspėja vežėjai privežti bačką, užsidegi cigarete, išsitrauki pieštuką, skirtą pakrautoms bačkoms užrašyti, nuplėši popiergalio lapą ir rašai... eiles. Proza ir poezija, nes „gyvenimas vistiek eina savo keliu...“

— *Kaip vyko sudaryti grupę artistų šiai teatro žaismei vaidinti?*

— Surinkti didelę grupę talentingų vaidintojų Chicagoje iš esmės nebūtų sunku, nes menininkų mes čia turime daug. Tačiau yra viena, ir amžinai ta pati, aplinkybė: menininkai neturi laiko ir... jėgų, kurias turi skirti tiesioginiam savo darbui, iš kurio pragyvena.

Ir aš labai džiaugiuosi, kad iš šiuos mano užsimojimus sutiko įsijungti buv. Lietuvos operos solistė *Alia Kalvaitytė*, maloniui savo mokytojos sutikimu *Alisės Steponavičienės* trio — *Jonė Bobiniė, Elena Kristonaitė, Genovaitė Peškeienė, Izoldos Ralienės* tautinių šokių grupės šokėjai ir šokėjos, dramų aktorė *Regina Matulevičiūtė, Alfas Brinka, Petras Mačys-Mačinskas*, buv. Kauno valstybinės operos akompaniatorius *Stasys Kalvaitis*. Jiems visiems didelis dėkingumas...

Turime dar pasikalbėjimo su *Antanu Rūku* tąsą, bet ją paskelbsime kitą kartą.

Detroit, Mich.

Prof. Kan. Končius Detroito

Lapkričio 3 d. buvo atvykęs į Detroitą Balso pirm. prof. kan. J. Končius. Tą dieną vakare pasakė kalbą per WJLB radijo stotį. Jis savo kalboje pažymėjo, kad Detroitas yra didžiausias Amerikos pramonės miestas ir automobilių centras. Jame gyvena iš tremties atvykusių per 2,000 mūsų tautiečių, kurie yra pakviesti geros širdies nuo seniau apsigyvenusiu mūsų broliu Lietuviu. Balso vardu jis pareiškė nuosirdžią padėką seniau atvykusiems į šį miestą lietuviams už jų parodytą nuosirdumą naujakuriams.

Be to, kreipėsi ir į naujakurius lietuvius, ragindamas sunkiu darbu ir prakaitu uždirbtą pinigą taupyti, kad galėtų grįžti į seną tėvynę, ją iš griūvėsių atstatyti. Šis laimingas momentas mūsų gyvenime įvyks greitai laiku.

Dabar mūsų tėvynę kasdien liejasi nekalts pratizanų kraujas. Mūsų broliai ir sesers nuolatės tremiami į šaltą Sibirą, todėl mums, esant laisvėje, be skirtumo politinių ir religinių įsitikinimų, reikia jungtis į viso pasaulio lietuvių bendruomenę. Kad būtų galima to atsiekti, reikia įsigyti savo kultūros ir veiklos reikalingus bendrus namus. Detroitiečiai, anot jo, būdami gausingi, galėtų, net ir privalety, turėti centrinius savo reikalingus namus.

Pareiškė įsitikinimą, kad įjungus į viso pasaulio lietuvių bendruomenę, bus galima nuveikti dideli darbai ne tik tėvynės — Lietuvos išlaisvinimo atžvilgiu, bet ir šalpos srityje.

Lapkričio 4 d. prof. kan. Končius pasakė išsamią kalbą šalpos reikalui lietuvių susirinkime. Susirinkimas įvyko Balso vietos skyriaus iniciatyva.

Vėlinės

Praeitą šeštadienio programoje buvo Vėlinių paminėjimas. Tuo proga kalbėjo Radijo Klubu narys/kun. B. Dagilis.

Skautų veikla

Vietos skautai turėjo aukų rinkliavą Diepholzo gimnazijai. Tuo reikalu skaučių vadovė J. Kodatienė radijo programos metu tarė žodį.

Mirė

Lapkričio 4 d. mirė Magdale-na Sloch, 50 metų amžiaus.

Amerikos Lietuvių Balso Radijo Klubu vadovybė pareiškė užuojautą mirusios tėvams — Kl. nariams Antanui ir Onai Ramučiams.

Ragučio šaltinėlis

Lapkr. 11 d. ukrainiečių salėje Amerikos Lietuvių Balso Radijo Klubas ruošia vakarą.

Programoje Vyt. Alanto „Ragučio šaltinėlis“. Vaidins Radijo Klubu meno kolektyvas vadovaujamas akt. J. Pusdešrio. Dekoracijos — J. Ogilvio. Šokiams gros padidintas Kase Ambrose orkestras. Pradžią 5 v. v. Vakaro metu bus ir turtingas bufetas.

Rockford, Ill.

Ne visai taip

„Naujienu“ Nr. 253 žinutėje iš Rockfordo yra pasakyta, kad tremtinių muziko A. Linevičiaus ir solisto J. Salučkos iniciatyva jau du sekmadienius lietuvių S.S. Petro ir Povilo bažnyčioje buvo giedama lietuviškos giesmės per pamaldas.

Tiesa, kad buvo sugiedota lietuviškos giesmės bažnyčioje per pamaldas (per du ar tris paskutinius sekmadienius), bet tai nei p. Linevičiaus, nei p. Salučkos nebuvo kokia „iniciatyva“.

Prieš dvejus metus čia tremtinių suorganizuotas choras buvo padavęs lietuvių parapijos klebonui kun. Reikui prašymą, kad jis leistų chorui pagiedoti lietuviškas giesmes laike pamaldų bažnyčioje. Bet klebonas visomet atsisakė. Ir tik šiais metais, kada tremtiniai užpirkė mišias Lietuvos dienos šventės paminėjime rugsėjo 8 d. (pamaldos atlaikyta rugsėjo 9 d.), tai klebonas sutiko leisti ir lietuviškas giesmes pagiedoti per pamaldas. Vėliau jis pasakė tremtinams, kad ir toliau jie galės sekmadieniais (per vienas mišias) giedoti lietuviškas giesmes bažnyčioje.

Tai, čia matome, kad ne p.p. Linevičiaus su Salučka buvo kokia „iniciatyva“, bet klebono leidimas. O juodu tikrai giedojome. — Dalykus žinau.

DR. A. A. RUDOKAS

OPTOMETRISTAS

4701 So. Damen Ave.

CHICAGO 9, ILL.

Ofiso valandos: kasdien nuo 5 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienius. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak.

Saukite: Yards 7-7381.

METRICK'S PAINT STORE

DABAR YRA

3414 W. Roosevelt Road

Kedzie 3-6800

NEMOKAMAI PRISTATOME VISAME MIESTE.

One coat Flat Paint. 12 gr. \$3.45

žiu spalvų ir baltas. Gal.

Interior Gloss or Semi-Gloss \$4.35

16 spalvų ir baltas. Gal.

CONRAD Photo Studio

(lietuvis fotografas)

Specializybė vestuvės.

\$15.00

vertės dovana jaunavėdžiams, atnešus šį garsinimą.

414 W. 63 ST.

Telefonai:

Eng. 4-5840

Eng. 4-5883

CERMAK ROAD

Dantų Laboratorija

DIREKTINIS DANTIS PROTEZUS PATAISO 1-4

VALANDŲ LAIKOTARPYJE

Individualių dirbtinių dantų, platinčių grupių ir dantų specialistas.

Pritaiko ir pataiso senus dirbtinius dantis, protezus. Prima kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro.

Pirm. ir treč. iki 8 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 1 valandos.

Olympic 2-3740

4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

NUO UŽSISEJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ

IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisejusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jo gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarpiniųjų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, peršamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite money orderį:

LEGULO, Department J,

4847 W. 14th St., Cicero 58, Ill.

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ LAIKRODŽIŲ BRANGMENŲ SIDABRINIŲ INDŲ SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ RADIO IR TELEVIZIJOS APARATŲ IR KT. PREKIŲ

Laikrodžių Patalomai Specialiste

John A. Kass Duodama 1 metų Garantija

Lengvas išmokėjimams

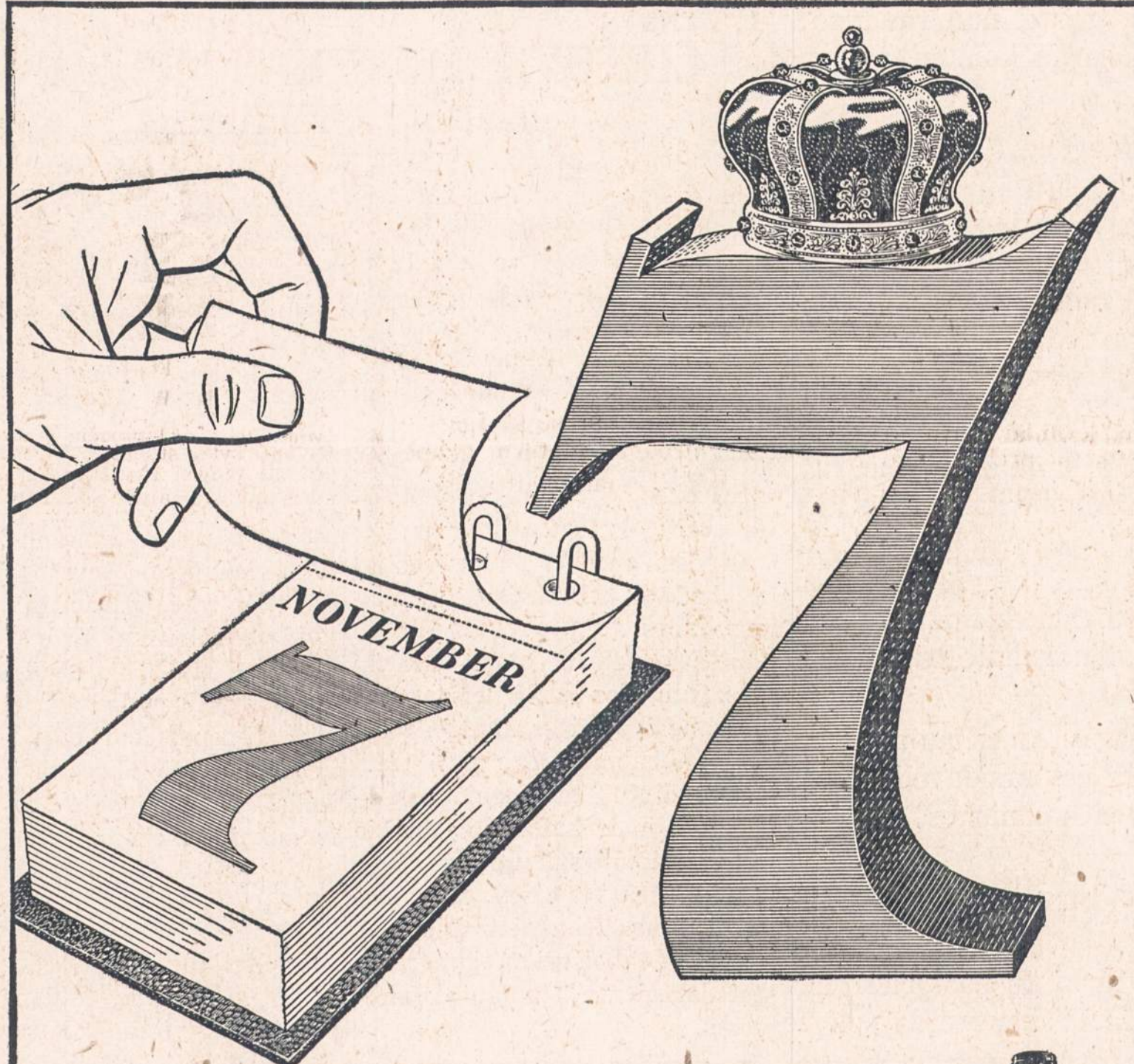
JOHN A. KASS

4102 ARCHER AVENUE

(prie Mozart Street)

Tel. Lafayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewellery Krautuė Brighton Parke Įsteigta 1915 metais

UŽTIKRINTAI kaip šiandien Lapkričio 7-ji

Kuomet jūs matote kalendoriuje 7—jūs Užtikrintai žinote dieną. Ir kuomet jūs pamatote tą 7 ant bonkos—jūs esate Užtikrintas gerumo degtinė! Tai yra Seagram's 7 Crown... Užtikrintai esanti „geriausia“ kiekvieną dieną kiekvienais metais!

Sakyk Seagram's ir buk UŽTIKRINTAS

Seagram's 7 Crown. Blended Whiskey. 86.8 Proof. 65% Grain Neutral Spirits. Seagram-Distillers Corp., N.Y.

Taupyk saugiai ir užtikrinsi savo ateitį... Standard yra stipriausia taupymo įstaiga visoje Amerikoje

TURTAS \$30,000,000.00

ATSARGOS FONDAS \$2,900,000.00

Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue

TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

Įstaigos valandos:

Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų

Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro

Trečiadieniais visai neatidaro

ALAVIJA

Alavija (Alijošius)

yra gerai nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malkinimo gumbo ir dieglių. Jeigu galva skauda nuo netikuso maisto arba jautiesi prarūges, apsumkintas, paimk Alavijos grūdelių nedaudiau kaip žirnio didumo, sukratyk gerai ir nuryk, arba sutarkyk Alaviją vandenyje ir išgerk, pramuš kad ir kiekiausias vidurius. Alavijos svaras \$2.50, mažiau perkant 6 uncijos už \$1.00. Prisiūnčiam jį jūsu namus.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway

South Boston 27, Mass.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CANal 6-8509

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$9.00 per year in Canada	
\$9.00 per year outside of Chicago	
\$10.00 per year in Chicago	
5 cents per copy	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	\$5.50
Trims mėnesiams	\$3.00
Vienam mėnesiui	\$1.25
Chicagoje per išsiuntimą:	
Vieną kopiją	5c.
Savaitę	30c.
Mėnesiui	\$1.25
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	\$11.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00
Užsieniuose:	
Metams	\$11.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00
Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžiama Naujienose bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500.	
Nepigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Pasibaisėtina Padėtis Lietuvoje

Vakar "Naujienuose" (1 pusl.) buvo įdėtas laiškas vokiečio, Ericho Kaufmano, išgyvenusio ketverius metus Lietuvoje, Raseinių apskrities kaime, netoli Viduklės. Laiško autorius (parašęs jį vokiečių kalba) paduoda vardus ir pavardes žmonių, pas kuriuos jisai gyveno, ir jų giminių. Jisai pasakoja, kokius persekiojimus ir kancias jiems teko patirti iš bolševikinių okupantų.

Bet jisai rašo ir apie bendrą padėtį Sovietų pagrobtoje Lietuvoje. Štai jo žodžiai, tiksliai išversti lietuvių kalbon:

"Žmonės yra viskas atimta, kaip — arkliai, karvės, mašinos, arimui įrankiai, trobesiai ir žemė. Jie turi nuo ryto iki vakaro, ginkluotų policijos pareigūnų saugojami, dirbti. Kuris priešinasi ar apie gerus laikus kalba, yra išvežamas į Rusiją ir pasodinamas 10—15 metams į kalėjimą."

Tokia padėtis. Lietuvos ūkininkai; kaip matome yra apiplėšti ir paversti vergais. Už menkiausių pasipriešinimą, bolševikiniais despotams jie yra deportuojami Rusijon, į sovietinę katorgą!

Bet žmonės, kaip įmanydami, ginasi nuo raudonųjų budelių. Su ginklu rankoje kovoja prieš komunistus partizanai. Erich Kaufman rašo:

"Lietuvoje yra dar labai daug partizanų. Tai yra vienintelė laimė gyventojams. Jeigu jų nebūtų, visa tauta seniai būtų raudonųjų slobinų išnaikinta. Nėra dabar ten atskirų ūkininkų, kaip kad seniau buvo. Jie visi yra raudonųjų kulkosvaidžiais ir kolchozus suvartyti ir badui palikti. 99% Lietuvos laukia laisvės. Kai muose nėra visai komunistų, jie susibūrę miestuose."

Tačiau į užsienius yra siunčiama bolševikų literatūra, kurioje pasakojama, kad Lietuvos žmonės džiaugiasi savo "laimingų gyvenimų" ir dėkoja Stalinui; kad žemės ūkyje ir pramonėje padaryta "nuostabi pažanga"; kad negirdėtu spartumu "kyla" mokslas, literatūra ir menas. Ir šiuos begėdiškus Lietuvos plėšikų melus skleidžia bolševikams parduodęs Mizaros, Bimbos, Andruliai, Prūsėikos ir Jonikai!

Lietuvos žmonės kovoja dėl laisvės. Anksčiau ar vėliau ateis jų išlaisvinimo valanda. Tada tie pardsidavėliai turės žiūrėti, kur pasislėpti nuo visuomenės paniekos!

JAV Pagalba Pavergtoms Tautoms

Amerika nutarė remti pavergtų tautų pasipriešinimą Rusijos bolševizmui. Šituo tikslu JAV kongresas priėmė

ir prez. Trumanas pasirašė įstatymą, kuriuo \$100,000,000 yra skiriama pagalbai žmonių, kovojančių Maskvos pavergtose šalyse dėl laisvės. Tarp tų pavergtų šalių yra paminėta ir Lietuva su kitais dviem Pabaltijo kraštais, Latvija ir Estija.

Apie šiuos kongreso akto nuostatus beveik jokių informacijų nebuvo padavę angliški Chicago laikraščiai, nežiūrint to, kad autorius to sumanymo yra kongresmanas Kersten iš gretimos Wisconsin valstybės. Jam pasiūlius buvo pridėta prie įstatymo apie bendrą pagalbą teikimą Š. Atlanto tautoms pataisa, kad šimtas milijonų dolerių turi būt suvartota laisvės kovotojų paramai Stalino imperijoje arba už jos sienų.

Lietuviams tai be galo svarbus dalykas. Nes Lietuvoje ta kova eina! "Naujienuose" paskelbtas vokiečio Ericho Kaufmano laiškas sako, kad partizanų Lietuvoje "labai daug" ir jų pasipriešinimas raudoniesiems slobinams yra "vienintelė laimė gyventojams".

Ryšyje su šituo reikalu dar labiau aiškėja didelė svarba tų žingsnių, kuriuos Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas padarė Washington ir Jungtinėse Tautose dėl "garsiojo" tarptautinių nusikaltimų kodekso projekto.

Tas kodeksas, jeigu būtų priimtas J. T. visuotiniame suvažiavime, tuo būdu virsdamas tarptautiniu įstatymu, užkirstų kelią laisvės sąjūdžių rėmimui.

ALT Vykdomasis Komitetas atkreipė į tai dėmesį Krašto Gynybos departamėnto, Valstybės departamento, JAV prezidento, Amerikos delegacijos Jungtinėse Tautose, vadovaujančių senatorių ir kongresmanų. Ir dabar matome pasėkas.

Tarybos protestas jau pasiekė didžiausius ir įtakingiausius Amerikos laikraščius. Pereito sekmadienio laidoje ilgus pranešimus apie tai įdėjo "New York Times", "New York Herald-Tribune" ir "Chicago Sunday Tribune". Tokios didelės paramos dar niekad lietuviai nebuvo gavę iš Amerikos spaudos.

Kova dėl Lietuvos išlaisvinimo įžengė į naują stadiją.

L. KENTYS

LIETUVIŲ MOKYKLŲ MISRAINĖ

(KRITIKA IR POLEMIKA)

(Tęsinys)

Pigiai ir greit paskubėjo Dr. J. Daugailis slėpti lietuviams skaudamą vietą, visai neturėdamas argumentų. Pvz. ar jis gali nuginėti, kad liet. parapijinėse mokyklose grynų lietuvių vaikai Dievo žodžio mokomi ne gimtąja kalba? Taip pat argi nėra tiesa, kad pagal tų mokyklų tvarką lietuviukai mokiniai per visus mokslo metus verčiami lankyti nelietuviškas pamaldas, nors toje pat bažnyčioje kas sekmadienis būna lietuviškas pamaldos net kelerios? Dr. J. Daugailis tai gerai žino, todėl jis, priekabaudamas prie "N." išsipaudointo straipsnio autoriaus, bijo ir kalbėti. O šitokio nutautinimo (sykiu ir nureliginimo) nėra viešosiose mokyklose. Ten nekaltinami ir Lietuvos žmonės dėl bolševikų okupacijos, bet dažnai net užuojautos parodomos.

Savo suraizgytai frazei, kad "N." straipsnio autoriaus mintys ne lietuviškos širdies žodis ir kad anuo straipsniu pareikšta daugiau neapykantos katalikų, kaip meliš lietuvių, Dr. J. Daugailis irgi neduoda jokio įrodymo. Kaip tik iš p. Pr. J. straipsnio atrodo, kad jis yra net didesnis katalikybės gerbėjas, negu Dr. J. Daugailis, nes — kalba atvirai ir teisingai, objektyviai, be to, ir tuos faktus dėl lietuvių parapijinės mokyklose mini su širdgėla. Jis, atrodo, gailisi išsigimstančių dvasios vadovų bei auklėtojų ir tik primena, kad carų laikais lietuvius dvasininkas už gimtąjį žodį Dievo tarnyboje net kovoti ir aukotis mokėjo.

Amerikoje — tai ne carų laikai. Čia valdžia leidžia kiekvienai religijai savą kalbą ir formą vartoti. Tai tuo labiau nesu- prantamas vietinės katalikybės

dvasininkų noras per bažnyčias ateivių jaunimą ko greičiausiai nutautinti.

Iš neapykantos lietuvių...

Kad neteisingas priekaištas dėl neapykantos katalikų — argi Dr. J. Daugailis nori dar argumentų? Mes žinome, kad lietuvių niekur neturi neapykantos katalikų, bet kaip tik katalikybė (vietinė, airišinė) turi neapykantą lietuvių. Tą patvirtina ir tas pats dienraštis, kuriame Dr. J. Daugailis uoliai bendradarbiauja. Štai kas rašoma "Draugo" 210 numeryje:

"Nyktanti kolonija", Hudson, N. Y. ... Gale praėjusių metų buvom susilaukę ir lietuvių kun: Mockaus, kuris gyvai pradėjo rūpintis lietuvių reikalais. Airių parapijos bažnyčioje buvo pradėta laikyti atskiros lietuviams pamaldos, pamokslai. Suplanuota vaikams pamokos lietuvių kalboje; teiggi Lietuvos švenčių minėjimai ir paskaitos. Deja, tokia lietuvių kunigaustiška veikla nepatiko vietos klebonui. Jis visą reikalą perstatė vyskupui, ir trumpu laiku, mes jau netekome dvasios vado; jis buvo iškeltas į Albany miestą" ...

Štai koki faktai! Kad vietinėje katalikybėje (airišinėje) tas nutautinimas yra tikras ir nuolatiniis reiškinys, rodo ir tai, kad ir tą kun. Mockų vyskupas suvartą net "trumpu laiku", o kun. Kluonio ir kai kurių kitų lietuvių kunigų "reikalą perstatė vyskupui" jau ne ašis, bet lietuvių klebonas. Visą eilę kunigų pavardžių pasibraukiau, kurie iš neapykantos lietuvių bei kenkė ir trukdė Vasario šešioliktosios šventės minėjimą, bet nematau reikalo jų čia kartoti, buvo jos spaudoje pamintotos. Vienas buvęs DP kunigas pasikalbėjime skundėsi, kad lietuviškoje klebonijoje kunigai visą laiką tarpusavy angliškai teškalba, bet ko akivaizdoje, kai nori pasityti iš jo patriotinių jausmų, tik šunį lietuviškai tekalbina. O pagaliau lietuvių katalikų dienraštis "Draugas", sveikindamas "Welcome" atvykus lietuvių vysk. Brizgį, aiškiai pabrėžia, kad jis neturėtų iliuzijų ir kad čia lietuvių katalikybė nėra gryna, bet su airišine priemaisia.

Gal būt, kad nemaža netuvių (senųjų ir naujųjų), net per daug dar myli katalikybę ir tebekencija tylėdami, teisybės nepasakysdami. Jiems atrodo, net patys sau sunku prisipažinti, kad Kristaus mokslo oficialūs vykdytojai eina savo tautos duobkasių pareigas. Kitąsyk žymus katalikų dvasininkas kan. J. Tumas pasakė: "Jei mano tikyba verstų mane atsisadėti

tautybės, tai aš atsisadėčiau tokios tikybos. Bet mano katalikybė to nereikalauja..." Ir jis griežtai kovojo su dvasininkais nutautintojais ano laiko Lietuvoje.

Kaltininkai aiškėja

Jau treči mokslo metai eina, kai tremtiniai tebeklabena liet. klebonijū duris, bet teigiamų rezultatų maža. Daugiausia — vien tik gudrūs išsisukinėjimai ir pustučiai pažadai. Lyg lūkuriojama, kad tremtinių vaikų pamazū nutaustų ir tėvų kovin-gumas už lietuviškuosius reikalus sumažėtų, o tada, žinoma, jiems pakaks ir tokių "lietuviškų" mokyklų, kokias laiko parapijos. Patys tėvai taip pat nėra tinkamai susiorganizavę. Prieš nutautinimą spiriasi paskirai, pagal asmeninį nusimanymą, o tas duoda progos propagandistams triūbomis triūbyti ir cim-bolais žvanginti, kad štai atsisakoma nuo lietuviškų pamokų! Peiktni ir tie, kurie nuo lituanistikos pamokų atsisako dėl tautinio nejautrumo, teisindamiesi, esą nebeapatogu skverbtis su lietuvių ten, kur ji nepageidaujama.

Yra taip pat faktas, kad tėvų komitetui atsilankius pas kleboną pasikalbėti dėl lietuvių kalbos pamokų, jis pats nesiteikė nė pasirodyti, bet per šeimininkę buvo pasakyta, jog klebonas televizijos žiūri ir neturi laiko... Atrodo, gana tūpčiai apie klebonijas ir beviltiškai prašinėti to, ko lietuviškos parapijinės mokyklos ir neprašomos turėtų duoti, jei jos neveidmainiauja. Keletos metų "persiorganizavimui" užteko. Jaunimas reikalingas tinkamo auklėjimo ne ryt ar poryt, o jau šiandie.

GALAS

Detroit, Mich.

Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 116 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį lapkričio 18 d. 2 val. po pietų D. Armono svetainėje, 2386 24th St. Malonėkiet gausingai dalyvaui, kad galėtumėm aptarti tolimesnį veikimą. Darbo yra daug, tik reikia vieningumo.

—B. K.

So. Milwaukee, Wis.

SLA Dešimtos Apskrities metinis suvažiavimas yra šaukiamas lapkričio 11 dieną 1 val. po pietų Piška Hall, 1804-15 Ave. ir Manitoba Ave.

Užbaigus pasitarimus, vietos SLA 133 kuopa ruošia linksmo pobūdžio parengimėlį. Maloniai kviečiami vietiniai ir kaimynai dalyvaui.

M. K.

Pasaulio lietuviams

Mažosios Lietuvos Bičiulių Dr-jos Toronte skyrtaus narių susirinkimas, 1951 metų rugsėjo mėn. 31 dieną primena visiems lietuviams pasaulyje, kad Mažosios Lietuvos lietuvių, amžius gyvenę skirtingose šalyse ir išsiugdę skirtingą galvosėn, vistiek pasiliko ištikimi savo jū tėvynei Lietuvai ir šiuo audringu momentu nors palikti beveik vieni, be visų lietuvių paramos, jie ryžtingai kovoja už savo teises ir galutinį įsijungimą į lietuvių tautos šeimą.

Mažalietuvių kova dėl išlaisvinimo iš svetimo jungo, visą laiką iššaukia stiprią reakciją pas jū priešius vokiečius, kurie įvairiausiais būdais stengiasi tą kovą sulaukyti, o žymesnius kovotojus sunaikinti.

Paskutiniu metu lietuvių vokiečių pradėjo akciją prieš didžiausią Mažosios Lietuvos veikėją ir kovotoją Dr. E. Simonaitį, šmeiždami jį bauriausiais žodžiais ir jam grąšindami vokiečių teismu. Jų skundai ir grąšiniai jau daėjo iki to, kad vokiečių valdžia nutraukė p. Simonaičiui mokėlą pašalpą, kaip buvusiam nacių kacetininkui ir tuo būdu sudarė jam žiaurų bandymą dėl egzistencijos.

Tokios brutalaus priemonės prieš mūsų pasiaukojusius tautai kovotojus, kaip ir prieš prigimtą teisę žmogui dirbti savo tautos labui, turi išjudinti mus iš apatiškumo ir subūrti visus lietuvių į bendrą kovą už lietuvių teises.

Gana kantrybės ir apatiškumo lietuviškiems reikalams!

Mažosios Lietuvos lietuvių kovai paremti, tuojau organizuokime Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos skyrus, stokime į gretas ir tuo būdu galėsime organizuoti ir realiai padėti mažalietuviams jų sunkiose bandymo dienose.

Tegul priešai pamato, jog kuo brutaliau jie elgiasi, tuo labiau pabudina mumyse broliškuosius ir tautinės ambicijos jausmus.

Tad būkime jėgas, renkime Maž. Lietuvos lietuvių siekimus, dirbkime Lietuvai!

Pranas Berneckas,
Susirinkimo pirm.
M. Abromaitis,
Sekretorius.

Cicero prezidentas H. J. Sandusky pirmaidienį liudijo didžiajam federaliniam prisiekusiųjų teismui, kuris tyrinėja Ciceros riausių bylą. Tačiau jis spaudos atstovams nepaaiškino, apie ką jis buvęs klausinėjamas.

Iš viso žadama apklausinėti apie 100 liudininkų.

DR. P. JONIKAS

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA

28.

(Tęsinys)

Nosiniai ankstyvuosiuose lietuvių raštuose, matyt, rašyta, nors nenuosakiai, iš tarties. Pvz. D. Kleinas savo gramatikoje (1653) sako, jog *q* esąs tariamas kaip *an*, tik tamsiau, lyg būtų n absorbuotas. Todėl senoviniuose raštuose neretai randame rašant *ranką* (vs. gl.), *darąs*, *daręs*, *darą...* Kiti parašo ir *an*, *en*... vietoj šių nosinių. Ilgainiui, tarimui pasikeitus, nosinių rašymas virto tik etimologiniu (kilminiu) bei istoriniu rašymu. Nosinius nuosakiau stengiamasi rašyti Bretkūno Biblijos rankraštyje (1579—90), iš dalies ir Wolfenbüttele postilėje (1573). Tačiau spaudoje dažnai, ypač pradžioje, tik *q*, *e* — ir tai ne visur — tebuvo rašomi. Mat, buvo vartojami lenkų kalbai skirti rašmenys, kur tuodu ženklų tebuvo. Vengiant nenuosakumo, o kartais ir trūkstant pačių rašmenų, kaip kurie autoriai (pvz. ir pats Bretkūnas) spaudoje nosinių raidžių visai nevardavo arba visos pasivaduoavo *an*, *en*, *in*, *un* rašmenimis. Tačiau M. Daukša *q*, *e*, *i*, *u* rašė apskritai tose pačiose gramatinėse lytyse, kaip ir dabar rašome, pvz. *vārdą*, *žimę*, *prāputį*, *synų* (= sūnų), *visų karalų* (=visų karalių), *mūsų, tikrąsės avis* (=tikrąsias avis), *turėtų, priešės* (=priešės ar priėjės), *užgulįs*. Daukša *i* ir *u* rašė ir dg. vd.: *uogis, šunųs*. Toks rašymas buvo beįsigaujęs ir XX a. pradžioje Būgos siūlymu, kuris paskui jo ir pats išsižadėjo.

Mėginimų žymėti ilguosius balsius tarpais užtiknami ir XVI—XVII a., bet tai nebuvo daroma nei visuotinai, nei nuosakiai. XVII a. dažniau imama rašyti ilgoji *y*, bet nuosakiai ją vartoti tepradeda Kuršaitis ir Schleicheris. Tačiau ilgoji *ū*, kuri retkarčiais pasitaiko ir XVI—XVII a. raštuose, taisyklingiau pradedama rašyti XIX a. antroje pusėje. Ją visur pritaiko ypač

Jablonskis (savo 1901 m. gramatikoje ir anksčiau).

Minčtinas ir vienas morfologinis rašybos pagrindas, išgalėjęs beveik vien Maž. Lietuvoje — savotiškas žymėjimas rašyboje daugiskaitos ir tam tikrais atvejais vienskaitos kilmininko. Z. Blotnas (1600 m. Vaisnoro "žemėūgoje teologikoje") dg. km. galūnę rašo *-uu* (dvigubu *u*): *Apaschtaluu, Prarakuu, Piemenuu, wissuu...* Vėliau įsigali galūnė *-ū* (su stogeliu). Dar "Aušroje" buvo aiškina (Maž. Lietuvoje lietuvių J. Mikšo), kad tuo būdu rašte kai kurių kamienų dg. km. atskiriamas nuo vs. jn. (pvz. *vyrū* = vyrų, bet *vyrū* = su vyru). XVII a. taip pat jau rašoma ir vs. km. galūnės *-os*, *-ės* balsiai su stogeliu, pvz. *rankos, eglės* (atskiriant nuo dg. vd. *rankos, eglės*...).

Priebalsiai jau nuo pat pirmųjų raštų rašomi ne vien iš garsų (fonetiškai), bet ir iš kilmės (etimologiškai). Mažvydas rašo: *trakschdawa* (= trąkždava), *iszdaue* (= išdavė), *passimekti* (= pasimėkti) šalia *pamegdami, iszgirsk* (= išgirsks), bet ir: *ischgirsti* (= išgirsti), *vsztrukste* (= užtrukste), *pregtam, Vszsiebke* (= užsiebke) ir t.t. Panašiai parašo ir kiti autoriai. Tačiau ilgainiui linkstama daugiau etimologiškai rašyti, nors ir gerokai svyruojama; tai priklauso, žinoma, ir nuo autorių kalbinio išsilavinimo, kalbos dėsnių pažinimo. Daug kur iš kilmės stengiasi rašyti Sirvydas: *augt, dirbkimė, išpausti* (= išspausti, nes jis vartoja iš "iš") ir t.t. Kuršaitis savo kalbiniuose raštuose siūlė priebalsius rašyti (graikų pavyzdžiu) iš garsų, bet šiaip praktiniuose raštuose ir pats to nesilaikė, oėjo tradiciniu keliu. A. Schleicheris, slavų (pvz. čekų) pavyzdžiu, teikė kilmingų priebalsių rašybą: *veži, dirbti, užkasti* ir t.t. To pat nusistatymo laikėsi Jūninius ir Jablonskis, tik juodu smulkiau aptarė atvejus, kur tas kilminis rašybos pagrindas taikytinas.

Ilgą laiką, beveik vieną Didž. Lietuvos autorių raštuose, priebalsių minkštumas dažnai buvo žymimas (lenkų pavyzdžiu) ir prieš *e*, ypač po *k* ir *g*.

Todėl Mažvydas rašo *gierai* (=gerai), Bretkūnas *ischkietli* (=iškelti), *gielbes* (=gelbės), Petkevičius (1598) *kienčiem* (=kenciam), *gieyzdāmas* (=geizdāmas), Sirvydas *kieturios* (=keturios), *draugie* (=drauge), *daugiausie* (=daugiausiai), Valančius *gieras* ir t.t. Vėliau, pastebėjus, kad lietuvių kalboje prieš *e* priebalsiai tegali būti minkšti (išskyrus rytiečių bei viduriečių *l*), nuo minkštumo žymėjimo čia buvo atsisakyta.

Būdinga senųjų lietuvių raštų ypatybė yra ir liekas priebalsių dvigubinimas. Didž. Lietuvoje šis rašymas nebuvo paplitęs; čia senoviniuose raštuose tarpais parašomas dvigubas *s* (vartojamas ir lenkų raštuose). Tačiau Maž. Lietuvoje (nusižiūrėjus į vokiečius) buvo dvigubinami įvairūs priebalsiai (ss, ll, nn, rr, dd, tt ir kt.), nors nenuosakiai, svyrinėjant. Pvz. *wissados* (Daukša), *passiputens* (=pasipūtęs), *kallawijo, tadda, Nuggi* (Bretkūnas), *suprassa, Pannos, uppe* (Kleinas) ir t.t. Maž. Lietuvoje nuo šio priebalsių dvigubinimo atsisakė Pr. Kuršaitis.

Lietuvių kalbos tyrinėjimai

Lyginamasis kalbų mokslas su savo tikslu specialiniu metodu tesusikūrė XIX a. pradžioje. Tada prasi-dėjo rimtas bei vaisingas ir lietuvių kalbos tyrinėjimas, kuriame ėmė dalyvauti garsiausi pasaulio kalbininkai.

Tačiau lietuvių kalbos tyrinėjimo pastangų pastebime ir žymiai anksčiau. Jau XVII a. pabrėžiamas lietuvių kalbos lyčių panašumas į lotynų bei graikų kalbas. XVIII a. pradžioje J. Šulcas prie savo Ezopo pasakėčių vertimo į lietuvių kalbą davė pastabų apie kai kurių lietuvių kalbos posakių ypatinumą (idiomatiskumą). 1737 m. anoniminė gramatika trumpai aprašė lietuvių kalbos priegaidės. Pilypas Ruigys (1675—1749) ėmėsi lietuvių kalbos tyrinėjimo ir 1747 m. išleido studiją apie lietuvių kalbos kilmę, esmę ir ypatybes (Betrachtung der litauischen Sprache in ihrem Ursprunge, Wesen und Eigenschaften), kurioje kėlė lietuvių kalbos

giminystę su graikų bei lotynų kalbomis, jos lyčių gausinumą, malonumą bei tobulumą. Nevienas svetimačių mokslininkų XVIII a. domėjosi lietuvių kalba, norėdamas iš jos spręsti apie pačios lietuvių tautos pobūdį. Ypač minėtinas garsusis filosofas, Karaliaučiaus universiteto profesorius I. Kantas, kuris Milkės žodyno (1800) prakalboje pebrėžė lietuvių kalbos reikšmę tautų kraustymosi tyrimui.

Netrukus lietuvių kalbos tyrinėjimu, Varšuvos mokslo bičiulių draugijos paskatinimas, susidomėjo ir Vilniaus universitetas, kuris tam reikalui sudarė komisiją¹¹¹. Ji 1804 m. parankiojo šiek tiek žinių apie lietuvių kalbą. Minėtinas bent susidomėjimą lietuvių kalba sukėlęs, nors mokslinės reikšmės neturėjęs, Ksavero Baužo (1746—1820) veikalas apie lietuvių tautos ir kalbos kilmę (1808)¹¹². 1822 m. Vilniaus universiteto bibliotekininkas ir adjunktas K. Kantrimas, labai populiarius Vilniaus visuomenės veikėjas, siūlė steigti Vilniaus universitete lietuvių kalbos katedrą ir dėstytojų kviestis žemaitį Leoną Uvainį (1753—1828), mokėjusį daug kalbų ir rašiusį etimologinį lietuvių kalbos žodyną. Kantrimas įteikė tuo reikalu mokslo apygardos kuratoriui platų memorandumą, pabrėždamas, jog lietuvių kalba esanti svarbi istorijos mokslui, o jos mokėjimas būtų reikalingas klierikams ir kai kuriems kandidatams i mokytojus. Pažymėjo, kad katedros steigimo pagėdaujanti visuomenė, kad Karaliaučiaus universitete jau seniai mokoma lietuvių kalbos, o Dorpat (Tartu) universitete dėstomas latvių ir estų kalbos, kuriomis juk kalbą daug mažiau žmonių kaip lietuviškai. Vis dėlto universitetas Uvainio nepakvietė ir lietuvių kalbos katedros neįsteigė.

¹¹¹ Į ją įėjo J. Mickevičius, P. Golianskis, S. Malevskis, M. Šulcas ir T. Čackis.

¹¹² O początkach narodu i języka litewskiego.

(Bus daugiau)

IDEALAS

(Tęsinys)

—Tavo draugas... — kažko suabejojo balerina, — o kuo jis žymus?

—Čelistas. Jau tokiu apsigimęs. Nuo pat mažens vaikštinėdavo, pasikoręs violončelę, o dabar padarė tokią pažangą, kad be jokio vargo išgriežia bet kokią simfoniją.

—Na, jau ir nušneki, — suabejojo balerina. — Ar aukštas jis?

—Aukštas. Turėtų būti aukštesnis už Kazimierą. Tikras pusantražmogis.

—Dailus?

—Dailus.

—Plaukai juodi?

—Ne, blondinas.

—Tikras Kazimieras, — pritarė balerina.

—Bet jų nedaug. Apyplikis.

—Ja, ja ir Kazimieras ne kiek jų telturėjo. Žinoma, jų buvo užtenkamai, — pataisė ji. — Akys rimtos?

—Rimtos, bet pavydžios.

—Ką sakai? Tai pačios mylimiausios akys. O kokios spalvos?

—Pilkos.

—Dieve, kokios žavios! Juk ir Kazimiero tokios buvo. Ar žaibuojančios?

—Negali lyginti su žaibu! Moterys degdavo nuo jo žvilgsnio. Visiškai sudegdavo, — pamojė ranka Gniauža.

—O kaip, ar yra raukšlių paakiuose?

—Yra.

—Tai gerai, aistringas...

—Pats to nepatyrė...

—Nekalbėk, aistringas. O kaip su smakru?

—Jis turi ir smakrą.

—Ne to klausiu, bet ar dailus, ar yra duobutė smakre?

—Dailus lenktas, lyg didvyriškas, bet duobutės kaip tyčia nėra.

—Ne, sakai. Man rodos, nebuvo ir pas Kazimierą.

—Bet tik ką sakei, kad buvo ir juodus plaukus turėjo ir mėlynas akis...

Balerina atsikosėjo, nuriėjo seilę, o jos antakiai mįslingai išsilenkė, kaktoj atsirado raukšlių. Rodės, ji stengėsi kažką atsiminti.

—O ja, buvo ir taip... atsitikdavo dažnai... — tęsė ji. — Bet ar aš taip iš tikro sakiau? Negali būti! Bet jei ir sakiau, tai galvojau apie kitą, vieną iš mano senų pažįstamų. Surikau. Bet... Kaip su tuo Vaclovu. Kaip manai? — švelniai kalbėjo ji. — Ar jis galėtų mane mylėti?

—Esu tikras, mylės, nes jis ieško idealo, kuriuo tikriausiai būsi tu.

Kai Gniauža išpasakojo visas Vaclovo ypatybes, primindamas, kad tas nesąs valkata, negeris ir nerūšas, bet vyriškai griežtas esąs moterims, balerina pratarė:

—Tai kur idealas! Kaip Kazimieras! Tokio nemylėti būtų nuodėmė. Myliu.

—Bet kaip su Kazimieru? Sakei, ji vieną temyli.

Balerina sumišo.

—Sakei, ji vieną temyli. — dėsldama kartojo Gniaužos žodžius.

—Argi nesakei? — suabejojo Gniauža.

—Myliu, myliu, — greit ji atsakė.

—O Vaclovą?

—Myliu ir Vaclovą.

—Tai kurį pagaliau myli? Kazimierą ar Vaclovą. — Gniauža buvo nekantrus.

—Ja ja, myliu tikrai, — ji linktelėjo galva, o jos akys klaidžiojo palube, nieko neieškodamos, ramios, lyg vaiko, kurs nesupranta žmonių kalbos.

Gniauža pyktelėjęs rengėsi eiti, nes nebeturėjo jokio noro tęsti pokalbio, o ir gailėstingos seserys pradėjo varstyti duris, įnešdamos vaistus, greičiausia sudomintos svetimo

žmogaus užsilbuvimu, ir jų žvilgsniai nebuvo jam draugiški. Tačiau balerina maldavo jį dar pasilikti valandėlę ir pakalbėti apie Vienos laikus, kai jie buvo geri pažįstami.

—Eisiu. Matau, tau neįdomus esu...

—Ne, ne, palauk! Dar neiki! Aš surikau sakydama. Tu esi labai įdomus. Pasilik dar! Aš tau noriu šį tą pasakyti. Eik!

Gniauža pasilenkė prie balerinos, klausė jos švelnaus šnabždesio ir tuoj atšoko:

—Bet, bet, negali būti! Juk tu myli Kazimierą

—Sakau, myliu tik tave, — mirtelėjo ji, — o ko aš čia atvažiuavau?

Gniauža buvo labiau išsigandęs, nei susižavėjęs ir visiškai negalvojo apie anuos Vienos laikus, kuriuos balerina jam priminė ir dėl to prašė pasilikti.

—Bet Kazimieras atvažiuos?

—Neatvažiuos, jo visiškai nėra.

—Kaip tai nėra? Bet ką tik

Gaisrininkai nepatenkinti dėl atlyginimo

Chicago's ugniagesiai iš miesto valdybos reikalauja pakelti jų metinį atlyginimą iš \$3,900 iki \$5,000. Sako, jog pragyvenimo išlaidos nuo 1939 metų esančios pakilusios 100%. Ugniagesiai skundžiasi, kad vaikus prižiūrėdamas gali daugiau uždirbti pinigų negu eidamas ugniagesio pareigas.

sakei, kad buvo!

—Nebuvo.

—Bet gal dar bus?

—Ir nebus. Aš tik melavau...

—Melavai... Bet tu myli Vaclovą, — susigriebė Gniauža, — lik jam ištikima...

Balerina nusikvatojo:

—Manai, aš tikiu tavo Vaclovu? Argi aš nežinau tavo pasakojimų? Sakyk, ar iš viso yra toks Vaclovas čelistas?

Gniauža prisipažino:

—Ne, nebuvo.

(GALAS)

TENKA STEBETIS, KAP LIUSUOJANTI KRAMTOMOJI GUMA SVARBIAUSIA

PAŠALINA ATMATAS BET nešalina gero maisto

Štai pašalpia, kuri milijonai žmonių išalkino apie FEEN-A-MINT, modernią kramtomosios gumos liuosotoją. Taip, štai kodėl FEEN-A-MINT veikia yra taip pasakiskai skirtingai!

Daktarai sako, kad visa mūsų kūno liuosotojų pradžia savo valomąją veiklą per greitai... pačiame skilvyje, kur maistas yra virškinamas. Didelį tokio liuosotojo kiekį sutrūkdo virškinimą, išplaukia sveikatai ir energijai reikalinga maistas. Jūs pasijaučiate silpnas, išalkvotas.

Be to, FEEN-A-MINT, imamas pagal nustatytas taisykles, svarbiausia veikia žemutinėje pilvo dalyje, kur jis pašalina tiksliai atmatas, bet ne gerą maistą! Jūs išvengiate tos būdingos silpnos, išvargintos ir elkvandijos savijautos. Vartokite FEEN-A-MINT ir pasijausite smarkiai energingai! Įsigykite FEEN-A-MINT! Jo kainos nepakeičios. Galite dar įsigyti už 25c., 50c. arba tiksliai už 10c.

FEEN-A-MINT
FAMOUS CHEWING-GUM LAXATIVE

Naujienietis pataria savo draugui užsirašyti NAUJIE-NAS.

ROAD TO VICTORY!

NEMUNE NAUJAUSI LEIDINIAI:

PELEDA 5 Nr., gausiai iliustruota, \$0.40

Barono ZVAIGŽDĖS IR VĖJAI \$2.00

B. Sruoga KAZIMIERAS SAPIEGA \$2.50

Dr. A. Garmus NEMUNO PAKRANTĖMIS \$1.25

Kun. Vembre (vert.) MARIJA KALBA PASAULIUI \$2.00

Dr. Maceina JOBO DRAMA \$2.00

Dr. Gaidamavičius ISBLOKSTASIS ŽMOGUS \$2.00

Kraučinas IS DUMINIS LUSNELĖS \$2.00

Jazminas MOTERIS, NUO KURIOS PABĖGAU \$1.00

H. Radauskas STRELĖ DANGUJE \$2.00

Orintaitė SULINYS SODYBOJE \$1.50

Parduodame ir išrašome vokiečių kalbos knygas. Didelis pasirinkimas seniau ir dabar išleistų lietuviškų knygų.

Užsakymus adresuokite: LIETUVIŲ KNYGYNAS NEMUNAS
3143 SO. HALSTED ST. Telef.: Victory 2-3314 CHICAGO 8, ILL.

Nesvarbu kiek uždirbate, bet kiek sutaupote! Užsitikrinti ateičiai, taupykite pas

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
kur jūsų indėliai yra apdrausti \$10,000

4071 ARCHER AVENUE
Tel.: Lafayette 3-8242
CHARLES ZEKAS, Sec'y.

GARSINKITĖS NAUJIE-NOSE

Elmhurst 3531; rez. Villa Park 1501

A. G. BILISKIS, D. D. S., M. D.

Gydytojas ir Burnos Chirurgas
102 W. PARK, ELMHURST, ILL.

Ofiso val.: Pirmadienį ir ketv. nuo 7 iki 9 p. m.; antradienį ir penkt. nuo 7 iki 9 p. m. susitarus; šeštadieniais nuo 10 a. m. iki 2 p. m. susitarus.

Telefonai: ofiso GGRovehill 6-5399 rezid. CLiffside 4-7082

DR. A. MACIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63RD STREET
(kampus 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.

DR. A. P. STULGA
DANTISTAS
2723 West 71st Street
Priėmimo laikas pagal susitarimą.
Telefonas GRovehill 6-6785

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-as aukštas)
Ofiso Telefonas: Yards 7-0554
Jei neįsistatoma, kreipkitės:
Res. Tel.: Midway 3-2880

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 val. iki 12.

Dr. Kazimieras
MICHEL
OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinus, taiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų: 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys skausoja ar niežti, negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, neižiūrėte skal. tyti, užkeikt pasitarti pas Dr. Michel — nieko nekainuos.

Antras aukštas
1654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas Yards 7-5916
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas
Tel. Yards 7-1929
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS
Akių Egzamnavimas
Akių Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAubrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien.
Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus

No Cash Down Your old TV or radio is all the down payment you need!

EASY TERMS

NEW 20" TV

from **Admiral**

Model 121K15 Walnut

\$279⁹⁵

TAX INCLUDED
Warranty Extra

with COLOR TV Optional!

It's another "exclusive" from Admiral... Color TV Optional! Yes, you can add color whenever you want it... today, tomorrow, any time. Enjoy now television's clearest, brightest, sharpest picture... brought to you on Admiral's big 20" Dyna-Ray picture tube.

Superpowered chassis is engineered to out perform any set, anywhere, any time. Equipped with famous Admiral Turret Tuner to receive all present as well as new Ultra High Frequency channels. Many more sensational features. Come in and see this outstanding value today!

Gets UHF stations

Equipped with famous Admiral Turret Tuner. Receives all present stations as well as proposed Ultra High Fre-

INSUL'S FURNITURE & APPLIANCES

4151 W. MADISON ST.
2829 N. MILWAUKEE AVE.

KEDzie 3-4219
ALbany 2-3120

Baikite savo kančias

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosęjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios tje iš kartos į kartą. Sudėtis g r y n u žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17— (\$1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesic S A L V E— (\$1.00) — duoda STEBETINUS rezultatus.

STANIS IMPROVED FOOT SOAP, ½ sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginantioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudantioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų sukietėjimus.

Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois Dept. N.

PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS

PEČIAL, SALDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MASINOS, BALDAI, MATT-RACAI, KLIMALAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. Lafayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ PAVERGOTOS TĖVYNĖS

(ELTA)

Ar smarkiai lietuvių tauta priešinasi okupantams? Gautosios iš pavergtosios tėvynės paskutinės žinios rodo liūdną vaizdą: krašto ūkis sugriautas, žmonės prislėgti, visur — didžiausias teroras. Dabar jau nėra valsčiaus, kur nebūtų po 20–30 sovietinio saugumo dalinių, be to, apginkluoti sovchozų ir kolchozų kom. pareigūnai, kurie prireikus pasikviečia dar pagalbon miliciją ir kitų valstybės žymiai sustiprinta. Visur — tik spąstai ir spąstai. Istrebietelių (spec. dalinių, sudarytų iš lietuvių kovai su partizanais) skaičius smarkiai sumažėjo ir dar vis mažėja. Mat, jie buvo apgauti. Visi turėjo duoti Stalinui spec. priesaiką ir galėdavo tėvą motiną valdyti ir net sušaudyti. Bet pamatę, kad juos Sovietai panaudoja visai kitoms tikslams, nei buvo skelbė išvyk, tuoj ne vienas pradėjo atitolti ir net padėti partizanams. Tarp jų buvo tik keletas, kurie su džiaugsmu ejo kovoti prieš partizanus ar lietuvius ir už tai nusipelnė bolševikinių ordinų. Užtat jų lietuvių taip ir nekencia. Ne vienas iš jų yra apiplessęs savo kaimynus, krautuves, įtariamusius. Apšaukė iš jų tarp partizanų ryšininkais gavo po 25 metus. Kas nori pasitraukti — tuoj sodinamas į kalėjimą. Todėl kiti tyčiomis ėmėsi „griauti tvarką“, kad, gavo po 3 ar 5 mėnesius už chuliganizmą, tuo būdu galėtų iš istrebietelių visai pasitraukti ir susirasti sau šiaip kur nors darbo.

Ko lietuvių labiausiai nekencia? Enkavedistų, partinių ir visos „Lietuvos valdžios“ su Paleckiu, Sniečkum, Ragučiu ir kt. Lietuvių komunistai tėra tik akli Stalino „generalinės linijos“ vykdytojai, negali niekur nuo jos nukrypti. Apie kom. partijos „valymą“ viešai nešneka, tik mandagiai paskelbiamas: į to vietą paskirtas tas ar tas, ir baigtas krukis. Lietuvių yra buvę tokių atsitikimų, kad rusų generolo, vykd. komiteto pirmininko, rusų pulk. daktaro stūdis eidavo naktimis žmonių nuvilkinėti ir plėšikaudavo. Taip vieną kartą, apiplessęs žmogų, tarėsi jį užmušti ir paliko nuvilktą gulėti, bet tas iš tikrųjų atsikėlė ir po savaitės atpazino savo paltu bevilkint generolo sūnų. Reikala aiškinti perdavė milicijai, bet kaip tokiame žymuoliui byla buvo numarinta, o įtariamieji vieneriems metams išsiųsti iš miesto, kad žmonėms tat nekristų į akis ir jų neuteistų. Bet žmonės vis tiek tiesą sužinojo — tačiau kalbėti apie tai viešai negali, nes už tokias kalbas gresia kalėjimas. O po metų tie vėl grįžo atgal į senąją miestą. Vėliau kalėjimo betgi neišvengė, tik už kitus nusikaltimus. Arba prokuroro dukrė pasidarė net dū aborus. Už padarymą jo baudžiama nuo 7 iki 10 metų, bet kaip prokuroro dukteriai ji buvo leista padaryti — kad „nebūtų gėdos“. Tokių atsitikimų Lietuvoje yra apšiai.

Ar auga komunistų skaičius? Žinantieji tą reikalauja aiškina, kad ne tik neauga, bet dar net mažėja. Atsiranda naujų nebet tik tarp suklaidinto jaunimo. Gimnazijose tik 2–3 proc. gal bus ištikimų komjaunuolių. Kiti — tik vienaip šneka, o patys visai kitaip galvoja, tvirtina žmonės, gerai pažįstą jų dabartinį gyvenimą Lietuvoje.

Kas geriausiai Lietuvoje gyvena? Aišku, kas „valdžia“, aukšti kom. pareigūnai, rusai, žydai. Tas gali gerai gyventi, kas uždirba per mėnesį ne mažiau kaip 1,500 rublių arba gauna aukštesnį nei vidutinis atlyginimą. Net ir ne specialieji aišku, kad palyginti su Nepkr. Lietuvos laikais algos padidėjo tik porą kartų, o produktų ir prekių kainos — iki 10 k. Visos valdinės kainos taip pat pašoko 10 kartų. Viesto ko Lietuvoje buvo 4 Lt, dabar jau 40 rublių. Tas pat su duona, lašiniai. Skirtumas nebet tas, kad seniau Lietuvoje galėjai kada ir kiek norėdamas visko gauti, o dabar turi stovėti pusę dienos eilėje ir nežinai, ar dar ko gausi iš viso. Seniau padorus kostiumas kaštavo 120 lt., o dabar — 1,800 rublių. Duona gaunama 3 rūšių: po 2,20, 2,40 ir 2,80 rublių kg. (šis — baltos), o po 1,60 — nevykusi, „niekalai“. Kai atveža parduoti drabužių, nors ir menkiausių, žmonių susirenka trigubos eilės. Kitos moterys, kad jų neišmestų iš eilės ar turėtų pirmumą, tam reikalui skolinasi ar net išsinuomuoja svetimus vaikus, kurių per tokias sąmyšius buvo jau net ir nuspausti. Jei atveža batų, nesvarbu, kokių, grūdiesi, kad tik

prieitum, ir džiaugiesi vieną gavęs dviem numeriais didesnį, o kitą mažesnį; gera, jei ir ne tos pačios kojos. Šiaip gausi išlaukti kokius tris mėnesius ir nieko nesusilauksi. Užtat degtinės, cigarečių ir apskritai prekių, iš kurių valstybei didžiausias pelnas — kiek nori. Kadangi darbininkas vidutiniškai per mėnesį uždirba 300 rublių, o degtinės litras kaštuoja 50 r., tai jis faktiškai už savo mėnesinį atlyginimą įstengia nusipirkti tik 5 litrus degtinės. O kiek jos gali gauti už savo mėnesinį darbą tas pats darbininkas keikiamuose Vakaruose? Ir kaip reikiama žmogui su tais 300 rublių išgyventi, jei dar turi šeimą ir keis vaikus?

Kainos numušamos tik dėl akių: valstybė atsigriebia kitu būdu. Be to, jos numušamos tik nebiudžetini reikalingumo prekėms. Lietuvių veikia visi degtinės ir alaus fabrikai, užtat jau beveik visos mielių fabrikas Panevėžyje. Jo mašinos išvežtos, o panašius fabrikus įsteigta Rygoje. Dabar mielių gali gauti nebebebiudžetini, kur kainų svyravimas tarp Lietuvos ir Latvijos yra žymokas. Kad galėtų gyventi, moterėlė ne kartą su sviestu ir kiaušiniiais vyksta net į Liepoją — ir tuo būdu šiaip taip verčiasi. Tokių „perkūpių“ jau daug yra rusų, kurie susitaupo pinigų ir varo bižnį. Kai tokį paklausi: jei pas jus, Maskvoje, visko yra, tad kam supirki nęjate čia iš mūsų žmonių, Lietuvoje? Jis tik palinguoja galva ir, jei laiko klausėjų patikimu žmogum, pastebi: „Greitai taip ir jūs sakysite...“ Patikima jis net pasave kartais pasikviečia, pavaišina bulvėmis ir arbata ir, atskleidęs visą rusiškosios sielos nuosirdumą, bet pridėjęs prie lūpų pirštą: ką esi girdėjęs — sakyt, kad niekad negirdėjai arba tik, ne iš manęs, paaiškina visą paslaptį: už tuos pinigus jis Rusijoje nieko tokio negaus nusipirkti, tuo tarpu čia su 400–600 rublių gyvena kur kas geriau. Nors ir ne visko gaus nusipirkti, vis dėlto dar gauna. Buvo laikas, kai bolševikai per pirmąją okupaciją iš Maskvos net „lietuvišką karvutę“ siųsdavo į Lietuvą kaip anglų sviestą... Tuo būdu aiškėja laisvosios, o kartu su ja — ir juodosios rinkos paslaptis. Ji reikalinga visiems aukštesniems pareigūnams, pirmoji eilėje — rusams, todėl tie, nepaisydami visokių oficialių „įsakų“, ją faktiškai taip ir gina — nes jų reikia žmogui gyventi. Vieni paragrafai kiauoro pilvo neužkūši, reikia vis kokių 400–450 rublių, o minimum bent 300. Jei nebūtų laisvosios rinkos, krašte būtų visko baisesias stygius, ruo labiau, kad iš gaunamos už rugių centnerį oficialios kainos (4,50) tegalima vos du su pusę kg duonos iškeipti, o kolchozinkams galiausiai po visų atskaitymų už darbdienį belieka

Jūrininkai Donald Kirk ir Robert Rice pasišalino iš laivo Korėjos uoste ir įsijungė į marinių dalinių karą fronte. Tatai padarė dėl to, kad laivynas gyvenimas buvęs neįdomus. Po mėnesio laiko jie grįžo į laivyną.

vienu niekai. Jau net caro laikais buvo geriau: tada siūnčiamiesiems tundra, kaip žiauriausias sritis, polit. kalininkams pragyvenimo išlaidoms apmokėti skirdavo už dieną po 1,50 kap., bet tada už 3 kapeikas galėdavo gerai pavalgyti, o dabar jų neužtenka jau nė druska. Ir tai vadinama Lietuvos kolchozų žydėjimu... Ir ką pagaliau už 3 kapeikas tas darbo valstietis gaus nusipirkti juodojo rinko, kur net už stovimą vietą reikia mokėti 5 rublius, o jei suvežimu 25? Žodžiu, viskas taip tvarkyta, kad „niekur kur nereikiant nebenuostoktum“.

Net bulvių kg kaštuoja 1 rublį (Altaujas krašte jų centneris — tiek, kiek Lietuvoje rugių: 250–300 r.), jų centneris rudenį 30, pavasarį — 75. Ir su tomis pačiomis einą spekuliacija: nors žmonių grūdai didžiausios eilės, bet pirmiausia vis gauna gerai pažįstami, giminių, arba „pro užpakalines duris“. Panašiu būdu biznis varo ir universitetas. Šiaip juodojo rinko faktiškai, jei tik turi pinigų, gali gauti visko, ko tik nori, net iš senų laikų amerikietinių vaistų. Žinoma, jei nutvėrsi ir per patikinimą traukiny ras lagaminą draudžiamų parduoti ar mainyti arba pardavinėjamų be leidimo prekių — gausi 7 metus. Tik užsimokėjęs už vietą gali pardavinėti ar mainikauti svietis, svogūnais, dėvėtai batais ar savo paties drabužiais.

Dėl šitų geresnio gyvenimo nei Rusijoje salygų į Lietuvą taip ir skverbiasi rusai. Jų nerasi nei kolchozuose (išskyrus senųjų „burliokų“ nedidelį skaičių) nei ten, kur prasciausias gyvenimo sąlygos. Jų užimtos pačios geriausios vietos — pradėdant ceministeriais ir saugumu, įvairių istaigų šefais, baigiant kom. partijos vadais ir instruktoriais, kurių visų vienas tikslas — gerai

pagyventi ir kraštą juo greičiau surusinti bei sukommunistinti. Visi jie palaiko santykius ir su NKVD. O kartu su jais — atvyksta ir jų tetos, žmonių motinos etc. Tokiu būdu pirmoji eilėje rusinami Lietuvos miestai. Jei tokioji Klaipėda 1934 metais buvo 58,000 gyventojų, tai šiandien, juos dar daugiau suspaudus, iš 60,000 bus jau daugiau kaip pusė rusų. Jų gausiau yra ir Vilniuje. Nuolat Lietuvoje gausėja ir žydų skaičius, ypač Vilniuje ir Kaune. Žydų taip pat neraišime tarp pačių juodųjų ir sunkiųjų darbų darbininkų, bet vis — pramonėje ir prekyboje, nors dabar jau kitokių pavidalų. Jie renka seną geležį, supirkinėja skudurus, užėmę veik visą Kauno parduotuvę. Jie taip pat daugiau uždirba už eilinių Lietuvos darbininkų ir geriau gyvena. Žuvus ir išgabenus daug vokiečių, Klaipėdos krašte tuščių vietų yra daugiau, kaip kitur Lietuvoje. Dabar kiek Lietuvoje vad. vokiečiai eina drauge su lietuviu, jau pūkiai kalba lietuviškai ir veik nieku neišsiskiria nuo tikrųjų lietuvių. Žodžiu, pačios gyvenimo aplinkybės įvykdė tikrą jų kadaise lietuvių tautos kamieno atitolusių atžalų atlietuvėjimo procesą.

Kas daugiausia Lietuvoje nukentėjo? — Pirmoji eilėje visokie komunistinio režimo prieštai arba tokiais apšauktieji, paskum — ūkininkai, ypač stambesnieji. Kurie pirmieji iš jų nuėjo į kolchozus, tie turėjo vilčių, kad arba bus vėliau išlaisvinti, arba galės ir ten su laiku šiaip taip išsikurti. Jei būtų kaip reikiant gyveno sąlygų prisitaikę, tai nebūtų buvę ekonomikai sužlugdyti. Jie buvo susidūrę bent trejais ketveriems metams reikalingu atsargu, o per tą laiką, galvojo, ir kolchozų susidarys sąlygos šiaip taip toliau išgyventi. Tačiau po vieno

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui
TUOJ galima užimti, 6 kamb. mūrinis, apdaryti porčiai, karštu vandeniu šildomas, 2 karų garažas, 1409 So. 56th Ct, Cicero. Savininkas parodys susitarus. Portsmouth 7-4486 arba Olympic 2-1256.

Parduodamas 9 metų senumo Georgian namas, 2 dideli miegamieji ir maudynė viršų; didelis gyvenamas ir valgomas kambarys; gerai sutvarkyta virtuvė, naujas „knotty pine“ saulėtas kambarys šalia valgomojo kamb. Gesu šildomas, automatinis vandens šildymas. Servel šaldytuvas, gesinis pečius „drapes“, nuo sienos iki sienai kilimai gyvenamajam ir valgomajam kambariui. Dvigubas garažas su viršgalvos durimis. Vienas blokas nuo viešosios mokyklos, pusė bloko iki buso susiejkimo linijos. Tuoj galima užimti. 5814 So. Kenneth Ave. Portsmouth 7-4769.

Parduodamas namas su taverna, 6 kambarių butas užpakalyje, 3 kambarių butas pastogėje, beismoje yra mažas baras. Šildymas karštu vandeniu. Kaina \$23,000. 4624 S. California Ave. Telefonuokit Virginia 7-8546.

CICEROJE 7 kambarių rezidencija, 4 miegamieji, furnis šildymas, karšto vandens šildytuvas, Didelis skėpas. Tuoj galima užimti. Savininkas Townhall 3-8991. \$13,500.

Parduodamas namas. Pirmame aukšte yra krautuvė ir 3 kambarių butas užpakalyje. 2 aukšte 6 kambariai. 3 aukšte 6 kambariai bus laisvi sekanti mėnesi. 6005 So. Ashland Ave. Hemlock 4-8488.

riu ar dvejų metų praktikos įsitikino, kad toks jų samprotavimas yra iš esmės klaidingas: viskas nuvedė prie nieko. Visi kolektyvinio ūkininkavimo metodai ir struktūra yra iš esmės priešingi lietuviškam samprotavimui ir ūkininkavimui. Avizos dabar išaugo tokios, kad rudenį negali pauti; reik dirvą ištręsti, tai ne Ukraina, o kai prievolės nustatytos milžiniškos (valstybei, kolchozui, senųjų prieglaudai, sėklai, rezervams etc.) — kas tada belieka? Kur gausi reikalingų daiktų, jei net krautuvė yra už kelių km? Seniau ten gaudavo bent riestinių nusipirkti, o dabar baltų miltų gauta tik du kartus per metus.

(Bus daugiau)

St. Lozoraitis ir VLIKas
(SKAITYTOJŲ BALSAS)

Kai kurie mūsų laikraščiai VLIKo atstovų ir Lozoraitis pasitarimus nei iš šio, nei iš to pavadinę pavykusiais, tačiau, jei idėmiam pažvelgsime į Eltos komunikatą, matysime, kad susitarimas kaip tik nebuvo pasiektas visais svarbiais klausimais; svarbiausia, dėl ko susitarta, tai turtis toliau. (Atrodo, kad šiuo metu VLIKo nusistatymas yra toliau nebesitarti).

Svarbiausioji šių pasitarimų nepasiekimo priežastis, kaip atrodo, buvo spaudoje paskelbtas Lozoraitis „pasikalbėjimas su savi“, sukėlęs audrą visuomenėje ir, galų gale paveikęs pačių pasitarimų eigą. Kai kurie laikraščiai (kaip kad „Dirva“ ir „Nepriklausoma Lietuva“) gali operuoti tokiomis sakiniomis, kaip kad „visuomenės ilgai lauktas susitarimas“ ir pan., kiek nori, bet faktas yra, kad tai yra nuotaiškos anaipol nei visos visuomenės, o tik jos labai nedidelės dalės.

Pirmiausia, kodėl pasitarimai su Lozoraičiu buvo pasmerkti, be abejo, yra tai, kad lietuviškoji visuomenė savo didžiulioje vietoje nusiteikusi demokratiskai, o Lozoraitis yra žinomas kaip buvusio diktatūrinio režimo įvairių įgaliųjų turėtojas. Demokratiskai visuomenė Lozoraitis pretenzijos nepriimtinos.

Antra, žiūrint faktiškos padėties, Lozoraitis yra tik privatus asmuo; jis turi reikšmės tik tiek, kiek mūsų veikiančios atstovybės pripažįsta jį savo atstovu ar „sefu“. Tokios atstovybės šiandien yra, deja, tik dviejose kraštuose. Atrodo, kad VLIKui negali būti didelių sunkumų susitarti tiesiog su jomis dėl bendradarbiavimo, gal būt, paliekant tuo tarpu subordinacijos klausimus.

Visai kitas dalykas yra VLIKo reformos klausimas, kuris, be abejo, yra labai pribrendęs. Nepaslapsti, kad VLIKas šiuo metu dominuoja krikščionių demokratų partija, susidariusi dirbtinai dauguma, kurios į visomis išgalėmis laikosi, nebedoma net aiškių tautos interesų (Mažosios Lietuvos atstovo neįsileidimas). Tikrai nuostabos gali kelti kitų politinių grupių ilgą šitokios nenormalios padėties toleravimas, kurią tačiau

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia
REIKALINGAS BUČERIS
Geras mokestis.
Rašykite:
Box No. 3329
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois
arba šaukite
Canal 6-8500

ASSEMBLERS
to work on
AMUSEMENT DEVICES
Light work. Good pay.
Paid vacations. Paid holidays.
Rest periods.
Good working conditions.
Must have some
MECHANICAL ABILITY
THE EXHIBIT SUPPLY
COMPANY
4218-30 W. Lake Street

AUTO RADIATOR
REPAIRMEN
Top wages for top men.
Must be reliable.
Columbus 1-1452.

SILK SCREEN
and
PLASTIC FORMING
HELP WANTED
Taylor 9-3777.

WINDOW TRIMMER
AND CARD WRITER
Department store experience.
Full or part time; permanent position. Free insurance and vacation. Short hours daily. Good starting salary.
Great Chicago Surplus Stores
1395 MILWAUKEE-AVE.

AUTO FRAME MAN
Guaranteed salary and commission; vacation with pay; new Bee-line machine with plenty of work.
RITZ CENTRAL MOTORS
5518 S. Lake Park.

YOUNG MEN
GENERAL FACTORY
WORK
Must speak English and write a legible hand.
PROTECTION PRODUCTS CO.
2637 W. Polk St.

TRUCK body shop su visais įrengimais ir namu. Matyti šeštadienį ir sekmadienį nuo 1 iki 4 po pietų, dienomis pagal susitarimą. 3359-61 So. Morgan St. Tel. LAfayette 3-4841.

REIKALINGAS vyras dirbti tavernoje. Kambarys, valgis ir geras mokestis. Atsiskaityti 2200 W. CERMAK RD.

Truck body shop su visais įrengimais ir namu. Matyti šeštadienį ir sekmadienį nuo 1 iki 4 po pietų, dienomis pagal susitarimą. 3359-61 So. Morgan St. Tel. LAfayette 3-4841.

Reikalingas patyres radiatorių taisyti žmogus. Pastovus darbas. Aukščiausia alga. CA 5-3656. 2114 So. Wabash Ave.

REIKIA mėsininko. Patyrusio, mokančio lietuvių kalbos. Dali laiko arba pilno laiko darbas. 4214 Archer Ave. LAfayette 3-1428.

GERO suvėjo reikia. Pastovus darbas. Geras mokestis. Kreipkitės
R. B. CLOTHING STORE
6409 So. Halsted St.

CLICKER MEN
patyrusių ir nepatyrusių reikia. Nuolatinis darbas. Geras atlyginimas. Turi mokėti anglų kalbos.
WHEELER PROTECTIVE
APPAREL
SU 7-1156. 224 W. Huron St.

MEDŽIO DARBININKŲ
Patyrusio shaper ir saw and rip-saw operatorių.
PATCHERS & REFINISHERS
Patyrusių prie lakavimo darbo, medžio užbaigėjų. Pastovus darbas. Geras atlyginimas. Viršvalandžiai.

HARMONY CO.
3633 So. Racine Ave.

RENTING IN GENERAL
(Nuomos)
Išnuomojami 2 kambariai su baldais. Šviesa, kuras ir teisė naudotis virtuve. Netoli Western ir Cermak Rd. Pagaidujama vedusi pora. Bishop 7-1045.

ISNUOMOJAMI 2 miegamieji kambariai dviems vyrams ir vienas miegamasis kambarys viengungiu vyru. Su baldais ir šiluma. Gali naudotis virtuve ir šaldytuvu. Rēpublic 7-3791.

6 KAMBARIŲ butas nuomai. Su prausykla ir kiek rakandų pardavimui. \$65 į mėnesi nuoma. Galima matyti 7–8 val. vakare. 3213 So. Parnell.

Jos turi galios baigti.
Reformų išdavoje VLIKas (ar kitaip pavadinta, visas politines grupes apjungianti organizacija) galėtų būti sudarytas panašiai kaip Amerikos Lietuvių Taryba, kurioje lygiai atstovaujamos svarbiausios keturios politinės grupės.
J. J.

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkų
REIKIA vidutinio amžiaus moters namų prižiūrėjimui ir 10 metų vaiko. Būti čia. Geri namai. Pašaukite tarp 6–7 vak. Taylor 9-1917.
1919 So. Peoria. Mr. Babin.

PIZZA kepėjos merginos arba moters reikia. Vakarais darbas. Reikia mokėti virimo darbą, skaityti ir rašyti anglškai. Pašaukite Eastgate 7-0180.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui
Parduodama 50 akrų farma, 3/4 dirbamos. Yra vaisių, riešutų (pecans). Didelė 4 kambarių stuba, elektra, gesas, gilus šulinys; mokyklos pusai. 18 mylių iki Hot Springs. Pigūs takasai. \$2,750 grynais. Jei TIKRAI interesojeje dabar, rašykite Mrs. N. E. Smith, R. 2, Bismark, Ark.

LEGAL NOTICES
Legaliai Skelbimai
Probate teismo patvarkymų, bus parduota iš varžytinių mirusio Adolfo Bartuš palikimas, susidedantis iš įvairių foto aparatų, fotografinių įrankių, smulkiemoniško studijos įrengimų. Varžytinė įvyks penktadienį, lapkričio 9 dieną, 1951 m., 10 val. ryto, adresu 1741 So. Halsted Street. Parduos viską kartu ar atskirai. Thomas D. Nash, Public administrator.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos.
TAVERNA—GERAS KAMPAS
1725 W. 63rd Street
Uždaroma už \$3,500.
Pasiaukojant už \$3,500.
Geras lysas.
Hilltop 5-1736.

Taverna ir namas, 2 po 5 kambarius flatai antrame aukšte. Tavernoje, salėje visur elektros įrengimas. Karštu vandeniu šildoma, 2 mašinų garažas. 1500 So. 49th Ave., Cicero, Illinois. Olympic 2-6232.

TAVERNA su pilnai įrengta virtuve. Gerai eina įsigyvenęs biznis. Modernūs įrengimai, ilgas baras. Bonkų šaldytuvas. „Draw beer“. Prieinama nuoma. Ilga sutartis. Labai pigiai parduoda iš prieštaisyje aplėdimo miesto. Randasi 2908 W. 63 St. Tarpe California ir Kedzie. Noriu skubiai parduoti. Škaminkite Rēpublic 7-0624 vietoj.

AUTOMOBILES - TRUCKS
Autai ir Sunkvežiniai
A & C
MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street
Visuomet geras pasirinkimas

VARTOTŲ KARŲ
1936 iki 1951 metų
\$25.00 ir aukščiau
MES PERKAME GERUS
VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.
MISCELLANEOUS
Ivairūs Dalykai
TELEVIZIJOS IR RADIO
TAISYMAS - PARDAVIMAS
Tel.: DANube 6-6887.

DAINA TELEVISION CO.
3120 So. Halsted St.

JOHN G. MEZLAISKIS
Generalinis Kontraktorius ir Namų Statytojas
Statome ūstorus ir privatiškus namus pagal užsakymą. Apšalčiavimas veltui. Reikale kreipkitės ir gausite teisingą patarimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. GROvehill 6-6588

JONAS CONRAD TUCK
POINTING BIZNYJE
Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminius ir apie langus. Per daug metų gėrą patyręs darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177.

Mes taisome visokias SIUVAMAS MASINAS
Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdirbti koją minamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apšalčiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotu SINGER mašinų.

SINGER SEWING
MACHINE COMPANY
4222-4 Archers Avenue
Tel.: CLiffside 4-6847

A & B CHIMNEY SERVICE
24 valandų tarnyba
K A M I N A I
Valomi — Taisomi — Atstatomi
All Phones: LAkeview 5-2048

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1–3 ir 7–8
Seredomis ir nedėliom, uždaryta
Subatomis nuo 1–3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone Rēpublic 7-7868

Dr. Z. Danilevičius
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Atidare ofisa
10748 So. Michigan Ave.
Tel. Waterfall 8-3060
Priima nuo 1–4 ir nuo 7–9 v. v. išskiriant šeštadienį ir sekmadienį. Pagal susitarimą. Rezid. 10838 S. Wabash Ave. Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Residencijos Bēverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
nuo 2–4 ir nuo 8–30 v. vak.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal susitarimą

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Avenue
VALANDOS: nuo 2–4 ir 6–8
Tel. PULLman 5-8277

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2–4 ir 6–8; ser., sub. ir ned. tik sutarus.
Ofiso Telefonas Yards 7-4787
Namu Tel. Prospect 6-1930
Jei neatsiliepė viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
arti 47th Street
Telefonas Yards 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal susitarimą

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 West 63rd Street
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2–4 po pietų ir 7–9 vak., trečiad. ir sekmadienį pagal susitarimą
Telefonas Hemlock 4-7899
Namu Tel. Hilltop 5-2557

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Avenue
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas Hemlock 4-5849
Rezidencija Hemlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad. antrad., ketvirtad. ir penktad. 1:30–4: 7–9 vakaro
Trečia. ir šeštad. tikrai susitarus

Yards 7-3526, Res. R. 7-0057
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus ir nervų ligų gydytojas
DR. J. G. VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
4038 SO. ARCHER AVE.
prie California Ave.
VAL.: kasd. 6–9 pm, šešt. 1–6 pm. išskyrus sekmadienį ir treč.

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel. DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tes gatvės
Valandos: 1–4 p. p. ir 6:30–8:30 val. kasdien, trečiad. uždaryta
šeštad. nuo 1 iki 4 val. po pietų.
Rez.: 3247 S. EMERALD AVE

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val. kasdien nuo 2–4 p. p. ir 7:30–9 vak. Šeštad. nuo 2–4 Trečiad. ir sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Rezid. Tel.: Rēpublic 7-9199

Emerg. Tel. Kēdžie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antr., ketv. 12-2:30 6–9 vak., penkt. ir šešt. 12–2:30
6234 ARCHER ROAD
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr. ir ketv. 3–5 v. vak., treč., penkt. ir šeštadienį 3–8 val. vakaro

Ofiso ir buto telefonai: OL 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
13360 So. 49th COURT, CICERO
Valandos: 10–12 pirmadienį iki ketvirtad.; 6:30–9 antradienį ir ketvirtad.; 12–2 ir 4–6 šeštad. Penktad. ir kitu laiku susitarus.
Butas: 1635 S. 48th Ct., Cicero.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonai: GROvehill 6-1321
Jei neatsiliepia: VI 6-3900.

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel. Hemlock 4-5524
Hours by appointment only

Dr. V. P. Tumasonis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVE.
Rezid. telefonai: PROspect 6-8484
Val.: 2–4 ir 6–8 vak. šešt. tik 2–4
Neturi valandų trečiad. ir sekm.